

NEPALAS NEUTRALUS INDIJOS-KINIJOS KARE

VLIK MEMORANDUMAS JV PREZIDENTUI

NEW YORKAS. — Rysium su Vakarų didžiųjų valstybių viršūnių konferencija, kuri įvyksta š. m. gruodžio 19 d. Paryžiuje, o taip pat JAV Prezidento keilonės į įvairius kraštus proga, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas įteikė prezidentui Eisenhoweriui memorandumą Lietuvos bylos reikalui.

Savo memorandumu Vlikas pabrėžia, kad Lietuva yra užinteresuota tarptautinės įtampos atlydžiu ir kad lietuvių tauta vertina Amerikos pastangas siekti teisingos taikos. Sovietai tačiau, laikydamiesi Lietuva ir kitas Rytų Europos tautas pavergtas, tuomi pat kelia ir didiną tarptautinės padėties netikrumą. Vakarų valstybės, kurios bandė keliais atvejais Teherane, Jaltaje, Maskvoje, Potsdame ir Genevoje tvarkyti Europos reikalus, turėtų dabar baigti tą uždavinį ir pasiūlyti Sovietams konstruktyvią taikos programą, kuri laiduotų Lietuvai ir visoms Europos tautomis laisvę ir nepriklausomybę. Pusiaur priemonės gali tiems reikalams tik pakenkti ir sustiprinti Maskvos pozicijas, kas vėliau atsigrežtu prieš pačius Vakarų.

Vlikas pripažįsta, kad dabartinioji tarptautinė padėtis reikalauja tam tikro lankstumo diplomatinuose žygiuose, tačiau kartu pabrėžia, kad būtų tragiška, jei tas lankstumas sutiktų su Sovietų reikalavimais naujų koncesijų Lietuvos ir kitų pavergtųjų tautų teisės sąskaita gyventi laisvai savo laisvų rinkimų keliu pasirinktąja politinėje ir socialinėje ūkinėje santvarkoje. Tam sudaryti reikalingas sąlygas, Sovietai turi pirmiausia iš tų kraštų pasitraukti.

Lietuvos laisvės byla yra visos Europos laisvės ir saugumo reikalas. Lietuvių tauta tikisi todėl, kad Vakarai pagelbės jai laisvės kovoje. Tos paramos ji yra pilnai nusipelnusi. Nuo 1940 m. Lietuva paaukojo per 30,000 gyvybių už laisvę. Per tą patį laiką 350,000 lietuvių buvo Sovietų ištremti į vergų stovyklas iš kur tik mažai kam buvo leista grįžti. Ne pirmą kartą istorijoje lietuvių tauta yra sudėjusi tiek aukų už bendrusius savo ir visos Europos laisvės idealus ir tikslus.

Siuo metu, kada Maskva spaudžia Ameriką panaikinti jos karines bazes užsieny, kaip nusiėginklavimo pagrindinę sąlygą, JAV ir Vakarai turėtų išeiti su savo sąlyga ir pareikalauti laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai ir visoms kitoms pavergtosioms Europos tautomis. Šio reikalo nesutvarkius šia prasme, negalima tikėtis taikos nei Europos saugumo.

Panašiai surašytą memorandumą Vliko V. Taryba kartu su Baltijos Taryba įteikė Vakarų Vokietijos kancleriui Dr. Adenaueriui. Lietuvos diplomatiniai atstovai Londone, Paryžiuje ir Vašingtone yra savo ruožtu padarę atitinkamus žygius, sosti-nėse, kur jie yra akredituoti.

Eltos Informacija

— Lietuvos architektai ruošia projektus Maskvos gyvenamiesiems rajonams. Lietuvos miestų ir kaimo statybos projektavimo instituto architektų grupė ruošia projektus Maskvos gyvenamųjų rajonų statyboms. Be Lietuvos, tame darbe dalyvauja dar 13 kitų sovietinių ir 8 kitų kraštų architektų kolektyvai. Maskvoje numatoma statyti pavyzdinius gyvenamuosius rajonus.

Svetimšaliai negali gyventi Džakartoje

DŽAKARTA, Indonezija. — Naujas valdžios dekretas prieš asmeninių laisvių suvaržymą irgi daugiausia palies kinus, dėl kurių jau ir taip pablogėjo santykiai su Peipingu. Indonezijos valdžia uždraudė svetimšaliams keltis ir apsigyventi sostinėje, kur ir taip jau gyvena 3 milijonai žmonių.

Prieš kelētą savaitį buvo įsakyta pirkliais, vertelgoms išsikelti iš provincijų vietovių į miestus, tik ne į sostinę. Kinai turi savo rankoj prekybą Indonezijos kaimuose ir miesteliuose. Valdžia užsimanė šį "monopolį" paveržti. Turi galvoj ir saugumo priemonės. Tarp kinų pirirklių, vertelgų gana daug dirba kaip komunistines Kinijos agentai

— Anastas Mikojan, SSSR pirmasis vicepremjeras, grįžo iš Meksikos, kur jis atidarė Sovietų parodą ir važinėjosi po šalį 10 dienų.

IŠ VISO PASAULIO

Laukia kubiečių išsikėlimo

CIUDAD TRUJILLO, Dominika. — Plk. Abbes Garcia, Dominikos karinės žvalgybos viršininkas, sužinojęs iš savo agentų Kuboj, kad Pinar del Rio saloj ruošiami desantai, kurie gruodžio mėnesį kelsis į Dominiką. Desantai susideda iš pabėgusių "dominikonų" bei kubiečių — amnestuotų kriminalinių nusikaltėlių, pasakojo plk. Garcia.

Vaidai dėl katalikų mokyklų

PARYZIUS. — Pereitą sekmadienį Prancūzijos miestuose buvo organizuojamos protestų eisenos ir mitingai, kur kalbėtojai reikalavo neremti katalikų, nei kurių kitų privačių mokyklų lėšomis iš respublikos iždo. De Gaulles vyriausybė yra katalikų mokykloms daug palankiau nusiteikusi negu bet kuri kita vyriausybė iš ketvirtos respublikos laikų.

Iškasė 10,000 metų kaimėlių

JERUZALĖ. — Amerikos filosofijos draugijos Philadelphiaj ir Wenner-Gren (švedų pramonininko) antropologijos fondacijos New Yorke archeologai iš Prancūzijos ir Izraelio užtiko netoli Galilejos 10,000 metų amžiaus kaimelio griuvėsius. Radinys laikomas seniausiais Artimuosiuose Rytuose.

Churchillui 85 metai

LONDONAS. — Anglų vadas II pasaulinio karo metais Winston Churchill sulaukė 85 metų amžiaus. Parlamente jis pasakė trumpą padėkos kalbą sveikintojams, linkėtojams. Ten nebuvo kalbėjęs 4 metus.

Jis buvo išrinktas į parlamentą ir šį rudenį, bet aktyvioji politikoji nebedalyvauja. Garsusis valstybininkas gavo sveikinimų ir dovanų iš 100 šalių.

Svetimšaliai negali gyventi Džakartoje

DŽAKARTA, Indonezija. — Naujas valdžios dekretas prieš asmeninių laisvių suvaržymą irgi daugiausia palies kinus, dėl kurių jau ir taip pablogėjo santykiai su Peipingu. Indonezijos valdžia uždraudė svetimšaliams keltis ir apsigyventi sostinėje, kur ir taip jau gyvena 3 milijonai žmonių.

Prieš kelētą savaitį buvo įsakyta pirkliais, vertelgoms išsikelti iš provincijų vietovių į miestus, tik ne į sostinę. Kinai turi savo rankoj prekybą Indonezijos kaimuose ir miesteliuose. Valdžia užsimanė šį "monopolį" paveržti. Turi galvoj ir saugumo priemonės. Tarp kinų pirirklių, vertelgų gana daug dirba kaip komunistines Kinijos agentai

— Anastas Mikojan, SSSR pirmasis vicepremjeras, grįžo iš Meksikos, kur jis atidarė Sovietų parodą ir važinėjosi po šalį 10 dienų.

Povl Bang-Jensen (priešakyje) rastas Queens Borough parke, N. Y., negyvas su revolveriu rankoje ir rašteliu savo žmōnai, kad jis pats nusizūdė. Jensen buvo danų diplomatas Jungt. Tautose ir gen. sek. Dag Hammarskjöld buvo atleistas iš tarnybos už tai, kad neišdavė pavardžių lietuvių, kurie jam liūdijo apie komunistų žiaurynę es Vengrijoje, malšinant vengrų sukilmą.

GYVENTOJŲ PRIEAUGLIO PAVOJAI

ISAKYMAS "VEISKITĖS IR DAUGINKITĖS" VEDA ŽMONIJA Į TIKRESNĖ KATASTROFĄ NEGU ATOMŲ BOMBŲ KARAS

WASHINGTONAS, D. C. — Atominis karas gali kilti, gali ir nekilti. Bet kita eksplozija, gyventojų priauglio, ateina gana greitu tempu. Ieškant priemonių pavojų pašalinti, pirma reikia įsisamontinti, kad pavojus tikrai didelis ir realus. Anglų mokslo žmonės, kaip istorikas Toynee, biologas Sir Julian Huxley, matematikas Sir Charles Darwin jau padarė žmonijai rimtus įspėjimus dėl gyventojų priauglio katastrofingumo.

Amerika dabar turi 178 mil. žmonių. Po 40 metų turės 350 milijonų. Indijoje yra 350 milijonų jau dabar, o už 25 metų ten bus 775 milijonai. Po 40 metų Kinijoje bus pusantro bilijono žmonių (dabar yra apie 650 mil.). Indija irgi iki šio šimtmečio pabaigos bus prašokus 1 bilijono ribą.

Pirmasis bilijonas žmonių radosi žemėje 19-to šimtmečio pradžioje, per daug tūkstančių metų. GI antrajam bilijonui bereikėjo mažiau šimto metų. Šis skaičius buvo atsieltas 1920 metais. Prie dabartinio dauginimosi, vietoje 2 bil. turėsime 4 bilijonus žmonių per 60 metų, apie 1980 metų. O toliau veismasis eis dar sparčiau: gyventojų skaičius padvigubės (8 bil.) per 40 metų.

Dr. Harrison Brown, geochemijos profesorius Kalifornijos technologijos institute paskaičiavo dar toliau ir nustatė: per 730 metų, jei žmonės ir toliau taip veisis, turės ant žemės paviršiaus 1 kvadratinę pedą pastovėti, atsistėti ir atsigtulti ne bebus kur. Praėjus dar šimtmečiui, žmonės bus apsedę ir vandeniu, okeanus, jei tik mokės išsilaikyti paviršiuje. O praėjus 1,700 metų, žmonių svoris, bendrai sudėtas, bus lygus žemės svoriui.

Gyventojų priauglį didina ypač geltonoji, juodoji rasė, padedant baltosios rasės mokslui, medicinai, religijai, politikai. Vaikų mirtingumas mažėja, žmogaus amžius ilgėja, tad ir priauglis darosi katastrofiškai didelis.

— Estų archeologas tyrinėja Lietuvos praeitį. Į Lietuvą archeologiniams tyrinėjimams atvyko Estijos Mokslių akademijos narys Paver, kurio specialybė yra archeologiniuose paminkluose aptinkamos senų laikų gyvulių ir paukščių liekanos. Jau 1957 metais jis tyrinėjo Nemenčinės ir kitų apylinkių iškasenas (pvz., Punios piliakalnio).

Senatoriai susigėdo

Nebelaikys paslapytį savo tarnautojų ir jų algų

WASHINGTONAS, D. C. — Senato nutarimas nebelaikyti paslapytį savo štabų tarnautojų nei jų algų reiškia moralinių jėgų laimėjimą kovoj su nepotizmu, broliu, sesery ir savo vaikų bei giminių protegavimu valdžios tarnybose.

Ilgus metus senatoriai ugnimi prunksdavo, jei kas iš spaudos ar šiaip visuomenės norėdavo sužinoti, kas pas juos dirba, ir kiek jie gauna atlyginimo. Tik senatorius Paul Douglas, demokratas iš Illinois, tų dalykų neslėpdavo.

Pirmadienį buvo pirmą kartą paskelbti visų senatorių samdiniai ir jų algos. Paaiškėjo, kad senato pirmininko Lyndon Johnson brolis Sam gauna iš senato sumų \$15,000 metinę algą. Sen. John Kennedy (d. Mas.), sen. Mrs. Chase Smith (res. Me) ir kitų sąrašuose irgi matoma jų giminaičių.

Tarnautojų algas senatoriai svarbiausia slėpdavo nuo kitų tarnautojų. Pasitaikydavo, kad brovaikis ar kitas giminis gauna didžiausią algą, bet atsakinėjantį darbą dirba šiaip sau štabo narys, gal už pusę atlyginimo.

Teks dar palaukti, kada ir atstovų rūmų nariai pasieks šitokio moralumo laipsnio. Jie šitokias žinias vis dar slepia. Tebeslepia jie kartu su senatoriais ir duomenis, kiek jie išleidžia bekliaudami rugpiūčio-gruodžio mėnesiais po užsienio, neva rinkti medžiagą įstatymams.

Kelionės paprastai daromos kartu su žmonomis, sekretorėmis ir j tokias turistų numentas vietas, kaip Paryžių, Romą. Tad nesunku įsivaizduoti, ką kalba sunkvežimio šoferiai apie senatorius, kai šie išsuka unijos borus ir pradeda kvostų jū moraliskumą piniginiuose reikaluose: "Abu labu tokiu".

— Gausiai lanko A. Baranausko klėtelė-muziejų. "Anykščių šilelio" autoriaus Antano Baranausko klėtelė-muziejų lanko labai daug žmonių ir iš arti ir iš toli. 1957 metais buvę apie 10,000 lankytojų, 1958 metais apie 13,000, o šiemet apie 18,000. Vien tik ekskursijų šiemet būta jau apie 660. (E)

PREMJERO NEHRU KOEGZISTENCINĖ POLITIKA PAVEIKĖ IR KAIMYNUS

JIE STENGIASI IR TOLIAU SUGYVENTI SU KOMUNISTAIS

KATMANDU, Nepalas. — Indijos ministeris pirmininkas Jawaharlal Nehru susilaukė keisto atsakymo iš Nepalo karalystės, globojamos nuo nepriklausomybės metų kartu su kitomis valstybėmis Kinijos pasieny — Butamo, Sikimo protektoriatas.

Indija aiškina, kas meluoja: komunistų Kinija ar Amerika

Pagrobimų istorija, kaip romane, nusistebėjo Nehru

DELHI, Indija. — Nustatyti tiesią pagrobimų istoriją yra gana sunku, nes įvykiai supainioti kaip kriminaliniam romane, pasakė Indijos premjeras Nehru, davus įsakymą ištirti, kaip ten iš tikrųjų buvo.

Visų pirma pasiskundė JAV. Esą komunistinės Kinijos konsulat pareigūnai Bombėjū pagrobė JAV konsulato sargamųjų puskarininkį, jį išlaikė nelaisvėj šešeta valandų ir skaudžiai sumušė.

Diena vėliau Indija gavo komunistinės Kinijos protestą ir pranešimą — visiškai priešingą: Amerikos konsulato pareigūnai buvo pagrobę Kinijos prekybos delegatą Chiang Chien-yu, nusigabėję į užmiestį, iš kur jam pavykė pabėgti po 20 valandų nuo pagrobimo.

Amerikos pareigūnų aiškinimu, buvę taip: Chiang pirmą paskambino telefonu, paskui asmeniškai prisistatė ir pareiškė, kad jis nori pabėgti nuo komunistų. Tai buvo Padėkos diena. Amerikos vicekonsulas išsiuntė jį laikynai į savo vasarvietę, 15 mylių už miesto ir pavėdė anam marinui, Robert Armstrong, saugoti.

Saugotojas kitą dieną sutiko su tariamo bėglio prašymu palaidėti jį į JAV ambasada. Bet jį taksi sustojo prie Peipingo ambasados. Ten prasidėjo muštynės, kurias marinas neatlaikė prieš bėrį kinų. Jį išvadavo po 6 valandų Indijos policininkai.

Janos Kadar nori SSSR kariuomenės

Tokia esanti tarptautinė padėtis, kalbėjo vengras

BUDAPEŠTAS. — Atidarant Vengrijos komunistų partijos suvažiavimą, gen. sekretorius Janos Kadar pasakė, kad raudonoji armija tol pasiliks Vengrijoje, kol bus įtempta tarptautinė padėtis. Jis pats galys išsikelti valdžioje ir be Sovietų kariuomenės pagalbos.

Kadar sveikino didįjį brolių iš Maskvos, Nikitą Chruščevą, už jo laimėjimus kelionė po Ameriką. Vengrija irgi norinti pagerinti santykius su Amerika, bet ta sąlyga, kad Amerika nebepasistatytų j jos vidaus reikalus ir nebevestų kiršinimo propagandos Jungtinėse Tautose.

Nikita Chruščev pasakys kalbą antradienį. Vakarų diplomatai laukė, kad jis praneš, jog nors dalis tų 80,000 raudonarmiečių bus atitaukta iš Vengrijos. (E)

Nepalo ministeris pirmininkas Koirala pasakė sekmadienį, kad Indija tegu neateina neprašoma į pagalbą ginti karalystę nuo užpuolikų. Indijos ministeris pirmininkas pereitą penktadienį įspėjo parlamente komunistinę Kiniją, kad užpuolimas prieš šią Himalajų karalystę niekuo nesiskirtų nuo užpuolimo prieš pačią Indiją, kitais žodžiais, Indija reaguotų, kaip užpulta valstybė.

Mažieji bijo Kinijos

Premjeras Koirala į tai atsakė pagal senąją Nehru giesmę, kad reikia taikingai sugyventi su visais. Nepalas taip ir daro. Mes gyvename taikoje su visais kaimynais, mes nematome pavojaus iš jokios pusės, taigi, ir iš Kinijos, pasakė Nepalo karalystės premjeras. (Nepalas turi 10 mil. gyventojų).

Nepalas, žinoma, tokia politika veda pirmiausia iš baimės. Komunistinė Kinija yra milžinas, palyginus su juo. Bet pataikavimo politika, ar vadinamoji koegzistencija nėra jokia garantija nei taikai, nei saugumui. Tai galiausiai pradeda įžiuėti ir Indijos premjeras, ilgametis taikingos koegzistencijos propaguotojas.

Silpnė traukia priešą

Delhi priemiesty Gurgaone Indijos ministeris pirmininkas kalbėjo vietos kolekdže lygiai, kaip neseniai kalbėdavo jo politikos kritikai: komunistinė Kinija, besibraudama į Indijos žemes, parodė, kad mes turime budėti, kitaip mūsų laisvė atsidurs pavojū. "Amžinas budėjimas — tai kaina už laisvę", taip sakoma Amerikoje.

Jis net rado paudos iš Kinijos komunistų įsiveržimų. Tokie elgesiai jie padubindė indus ir paskatindė juos susitempti savo šalies, savo laisvės gynybai, pasakė Nehru.

Ike gavo kongreso vadų palaiminimą

Jo kelionė į 11 užsienio šalių palaiko ir demokratai

WASHINGTONAS, D. C. — Prez. Eisenhoweris pirmadienį pakvietė pusryčių abiejų partijų vadus iš senato ir atstovų rūmų. Jis jiems išpasakojo savą didžiosios kelionės tikslus, norėdamas išgirsti, ką tuo reikalauja galvoja demokratai.

Sen. Lyndon Johnson, senato pirmininkas (daugumos vadas senate) pasakė paskui pasitikusiemis korespondentams, kad prezidentas vyksta su demokratų palaiminimu ir pritarimu. Tegū visos šalys žino, kad užsienio politikos dalykuose prezidentas kalba visos tautos vardu.

Ike ketvirtadienio vakarą, trumpai prieš sėdant į lėktuvą kelionei į Romą, dar pasakys per televiziją ir radiją kalbą.

— Lapkričio 22 d. suėjo 100 metų, kaip Vilniuje buvo įrengtas telegrafas. (E)

BUDRIK FURNITURE

3241 So. Halsted Street

Gauta naujų prekių. Žemos, visiems prieinamos, gerų rakančių kainos: parlor setų, fotelių, krėslų, lempų, stalių, miegamųjų kambarių setų, dinette, dining room setų, karpetų, rašomųjų stalių, klejankių, televizijų, radijų, siuvamųjų mašinų, skalbiamųjų mašinų, dulkių valytuvų, šaldytuvų, gazuinių pečių ir gazu šildomųjų pečių; minkštųjų kėdžių, blanketų, kaldrų.

LENGVI ISMOKEJIMAI. MANDAGUS PATARNAVIMAS.

Atėdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val., o nuo gruodžio 14 d. bus atėdara kiekvieną vakarą iki vėloms iki Kalėdų.

Budriko radio programa iš WHFC, 1450 kil. radio stoties sekmadieniais nuo 2:15 val. po pietų.

"NAUJIENAS" SKAITO VISI SROVIO ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PATAPOVA TEISIAUSIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Atsiūsta paminėti

"Mūsų Sparnai". Lietuvių evangelikų reformotų žurnalas Nr. 10, metai VI, 1959, rugpjūtis. Redaguoja Halina Dilienė, adresas 1942 N. Spaulding Ave., Chicago. Turinys yra vertų perskaityti straipsnių, kaip tai: Katalikų padėtis pasaulyje, Priesiminimai iš nepriklausomybės kovų laikotarpio; H. Yėaitės-Petkus: Balsas iš Afrikos (apie Albertą Schweizerį), Vlodo Jakubėno: Šis tas apie simfoninį orkestrą, ir ypačingai V. K.: Trims šimtams metų praslinčius. Iš šio straipsnio skaitytoriai gaus daugiau žvalgos į 1655 metais prasidėjusius liūdniausius laikus Lietuvos istorijoje ir kaip Amerikoje atsirado pirmieji lietuviai "DP".

"Svečias". Lietuvių evangelikų liuteronių laikraštis Nr. 5, 1959. Leidžiamas Vokietijoje, nors redaguoja kun. Ansas Trakis Chicagoje. Perdėm devotionališkas mėnraštis, žinios iš ev. liut. veiklos lietuvių tarpe ir pasaulyje. Įdomiausias pasiskaitymas tai A. Aušros "Anikės Slažienės likimas". (Tąsa iš praėito numerio).

PSICHOLOGIJA

Viena dama, bankininko žmona, sykį paklausė Albertą Einšteiną, koks skirtumas tarp eksperimentinės psichologijos ir praktiškos psichologijos.

Tai labai lengva išsiskirti, — atsakė Einšteinas. Kai kas nors nori iš tamstos vyro pasiskolinti pinigų, tai yra eksperimentinė psichologija, o kai tamstos vyras jo prašymą atmeta, tai yra praktiška psichologija.

Laiškas iš Vokietijos

Rašo Luebecko lietuvių veikėjas

Skaitau pareigą vėl padėkoti už nuolatines spaudos siuntas. Mat, dabar jau atėjo ruduo, kada būsimė viduje ilgiau, negu vasaros metu. Dabar mūsų ciknėčiai tautiečiai uoliau griebia laikraščius, žurnalus ir knygas, negu prieš nesena laiką. Dabar visi uoliau skaito ir savitarpįje diskutuoja apie tai, ką jie paskaito.

"Naujiuose" num. 230 skaičiui reportažinį straipsnį pavadinimu "Iš Oakvilles Padangės". Tarp kitų vietos lietuvių veikėjų paminėtas ir Dr. Pranas Ancevičius ir jo šeima. Tai, matyt, tas pats Dr. Ancevičius, kuris tuoj po karo su kitais tremtiniais buvo apsigyvenęs Luebecke. Jį asmeniškai pažinojau. Tai malonaus būdo žmogus, visuomet pasirodęs kur tik galima artimui patarnauti ir padėti. Be to, buvo veiklus visuomenininkas. Rodos, dar 1947 m. su šeima išemigravo Kanadon. Dabar, kaip iš straipsnio matosi, jo vaikai jau išaugo ir siekia aukšto mokslo.

Lapkričio 18 d. vietos latviai minėjo 41 metų nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Jų minėjime dalyvavome ir mes lietuviai. Jau kelinti iš eilės metai, kai latviai visame Schleswig-Holstein krašte gyvenantieji savo iškilmes ruošia Luebecke. Taigi čion suvažiavo latviai iš Hamburgo, Neustadto, Rensburgo ir kitų mažesnių latvių centrų. Parengimui vadovavo latvių olos veikėjas J. Dagis, iš profesijos agronomas. Ryte abejose vietovėse Luebeck-Meesen ir Luebeck-Artillerie buvo iškeltos latvių vėliavos. Vėliau įvyko abiejų konfesijų pamaldos. Po pietų rytų vokiečių namuose — Haus Deutscher Osten salėje, kur telpa virš 300 žmonių, įvyko iškilmingas aktas ir koncertas.

Visose ceremonijose dalyvavo lietuviai. Salėje žodžiu sveikino latvius Pranas Liegus, o sveikinimo tekstą raštą iškėlė Jurgis Pyragas. Koncertinėje dalyje dalyvavo talentingiausios latvių jėgos — pianistė Irena Hess, sopranas — Irma Kurmis ir pianistas Wilhelm Tilting.

Dabar vienas kitas žodis iš mūsų naminių reikalų. Buvo pramatyta, kad dar šiais metais trečtiniai bus perkelti ir apgyvendinti naujuose butuose. Dabar ima aiškėti, kad ne visiems ta laimė sužibės. Ne visi batai laiku buvo įrengti. Taigi perkėlimas į namius į juos nusiūtės jau į kitus metus. Schleswig-Holstein stovykla jau visai panaikinta. Jos įnamiai jau apgyvendinti naujuose butuose.

Skaičiui "Drauge" num. 236 apie tai, kad Baltas šiemet teikęs lietuviams džiovininkams specialias dovanas. Menamai džiovininkai gavę po 5 arba net 10 markių per mėnesį. Vienas, kitas gal ir gavo, bet negalima pasakyti, kad panašiai buvo su-

šelpiti visi lietuviai džiovininkai Vokietijoje.

Galop dar priminsiu, kad teko girdėti, jog Hamburgo lietuvių korespondentas esąs nepatenkintas, kam "Naujiens" įdėjo nurodymus, kaip jis be reikalo žemino Luebecko lietuvius, aprašinėdamas jų Tautos šventės suruoštą minėjimą. Mat, hamburgietis prikišo luebeckiečiams organizuotumo stoka ir būk dėl to minėjimas neįsėjęs kaip galėjo ir turėjo išeiti. Faktas yra, kad mes Luebecko lietuviai, kaip suruošime Tautos šventės programos, taip ir kituose veikimuose pasirodome gana gerai. Nepraščiau už kitus ir geriau, negu daugelyj kitur. Juk šiemet birželio balsumus minint,

Susirinkimų ir pareigimų PRANEŠIMAI

SLA 134 Moterų kuopos svarbus susirinkimas įvyks ketv., gruodžio 3 d., 7:30 val. vakare Hollywood Annex, 2421 W. 43rd St. Visos narės kviečiamos atsilankyti, nes bus Pild. Tarybos narių nominacijos ir kuopos valdybos rinkimai.

C. Austin, fin. sekr.
SLA 217 kuopos narių susirinkimas bus gruodžio mėn. 6 d., 2:30 val. Marquette Hall svetainėje (6908 S. Western Ave.). Visi nariai kviečiami dalyvauti. Bus nominuojami SLA Pildom. Tarybos nariai, renkama kuopos valdyba, svarstomas knopos mokėsiokio klausimas ir kt. — Kuopos valdyba.

SLA 238 kuopos susirinkimas bus laikomas gruodžio 1 d., 7:30 val. vak. Bus nominacijos Pildomosios Tarybos ir kuopos valdybos rinkimai.
G. A. Povilaitis, rašt.

Erzvilko Draugiško klubo priešmetinis susirinkimas įvyks trečiadienį, gruodžio 2 d. Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave., 8 val. vakare. Kviečia narius gausiai dalyvauti, nes bus renkama 1960 metų valdyba.
Nellie Wilcop, nut. rašt.

Brighton Parko Liet. Moterų klubo priešmetinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gruodžio 3 d. Vengeliausko svet., 4500 So. Talman Ave., 7:30 val. vak. Narės prašomos gausiai dalyvauti, nes bus renkama 1960 m. valdyba.
Nellie Wilcop, nut. rašt.

luebeckiečiai sudėjo net 193.90 DM. Tiesa, suma neįmonuojanti, bet reikia atsiminti, kad daugumas čionykščių lietuvių yra seneliai, paliogeliai, džiovininkai, nedarbingi.

PIRKITE JAV "AUPYMO BONU"

VICTOR A. YODELIS
gyv. 11237 So. Wentworth Ave.

Mirė 1959 m. lapkr. 29 dieną, 8:45 val. vak., sulaukęs 67 metų amžiaus, Gimęs Lietuvoje, Simonijū filioje, Kupiškio parap. Amerikoje išgyveno 49 metus. Paliko nuiludę žmona Kastancija, pagal tėvus Staniulytė; 2 dukterys: Dana Harding, žentas Pierce ir Agnes, 2 sūnūs: Erdvil, marti Dolores ir Ozzie Yodelis, 7 anūkal: Ellen, Karen, Phyllis ir Warren Harding; James, Adrienne ir Valerie Yodelis; brolis Kasper Yodelis ir jo žmona Petronelė; krikšto dukte Ruth Sage su šeima, 2 pusbroliai: Juozas Laučiūnas Kanadoje ir Kazys Šaučikas ir jo šeima Mass; giminės: Leonas Jurkštas, Joan Shvedas, Ona Juodkis, Kazys Karazija, Vincenta Matulauskas, Aldona Janulis ir Pilomona Vilutis ir visu jų šeimos ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų. Lietuvoje liko brolis Jonas ir jo šeima. Priklausė Sv. Vardo Draugijai, Liet. Vėjų Sr., LRKSA 100 kuopai, Don Varnas Postui Am. Legion ir Carpenters Union local 1922.

Kūnas bus pašarvotas antradienį 7 val. vakare Leonard Bukausko koplyčioje, 10821 So. Michigan Ave.

Ketvirtadienį, gruodžio 3 d., 9:00 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Visų Šventųjų parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Victor A. Yodelis giminės, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuiludę lieka: žmona, Dukterys, Sūnūs ir kiti Giminės. Laidotuvių direkt. Leonardas Būkauskas. Tel.: CO 4-2228.

PETRONELĖ KISHKUNAS (PAGAL PIRMĄ VYRĄ MARKUS)

gyveno Edwardsburg, Indiana

Mirė 1959 m. lapkričio 29 d., 11:45 val. ryto, sulaukusi 67 metų amžiaus, Gimusi Lietuvoje. Šiaulių apskr., Lukas parapijoje. Amerikoje išgyveno 52 metus.

Paliko nuiludę vyras Anton, 3 dukterys: Petronelė Ivanauski, žentas John; Stella Waisnoras, žentas Felix; Josephine Urbik, žentas Walter; 2 posūniai: Anton Jr. ir žmona Jean, ir Carl, žmona Florenee; 9 anūkal, svogeriai: Mykolas Markus, žmona Sophie ir jų šeima, ir Mykolas Kishkunas, žmona Eva ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Chicagos Lietuvių Draugijai. Kūnas pašarvotas Petkaus ir Sinaus koplyčioje, 6312 S. Western Avenue. Trečiadienį, gruodžio 2 dieną, 9:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Petronelės Kishkunas giminės, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuiludę lieka: Vyras, Dukterys ir kiti Giminės. Laidotuvių direkt. Petkus ir Sūnus. Tel.: G-Rovehill 6-2345.

PADEKA

Šiuo reikiame gilia padėką visiems mūsų velionies Vyro ir Tėvo, prof. Jurgio Čiurlieno bendradarbiams, kolegoms, draugams ir pažįstamiems, atsilankiusiems lapkričio 7 d. čekagos Lietuvių Tautinėse Kapinėse ir jo palaikę laidojuse.

Didelė padėka priklauso Liet. Profesorų Draugijai, Liet. Inžinierių ir Architektų Sąjungai ir eilei asmenų, kurie, jautriai įvertindami Veliionį, ėmėsi iniciatyvos jo atminimui pagerbti. Savo skausmo valandose, esame giliai sujaudinti ir dėkingi: Prof. Matui Krėkščiūniui, Liet. Prof. Draugijos Pirim., Dr. Vandai Suogienei, Dr. P. Grigaičiui, Prof. St. Dirmantui, p. Jasaičiui ir visiems draugams.

Elena Čiurlienė, Simučių ir Barnetų šeimos.

PADEKA

Mirus mano mylimam vyrui, Jonui Sudeikiui, dėkoju visiems dalyvavusiems šermentyse ir laidojuse. Dėkoju prisiantusiems gilių vainikus giminėms ir draugams. Ačiū Chicagos Lietuvių Draugijai, Zemaičių Klubui, Humboldt Park Lietuvių Klubui, Zarasiškių Klubui už prisintimą gražių gėlių. Dėkoju M. Gudeliui už kalbą pasakytą atsisveikinant su veioniu. Dėkoju Genovaitei Gedraitienei už sugiedojimą liūdiesio giesmę koplyčioje. Dėkoju Chicagos Lietuvių Draugijos karsto nešėjams. Ačiū laidojusių direktoriui P. Ridikui už tokį rūpestingą sutvarkymą šermentų ir laidojusių. Dėkoju visiems!

O Tu, mielas Joneli, išsėkis ramiai šios šalies žemėlėje ir lauk manęs ateinant.

ZMONA.

LOVEIKIS Telegrama ir Viasas Pasaulio Dalia
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7306

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdiesio valandose Gražiausias Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — PO 7-9020

Gėlės Mylntiams, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.

URBA Gėlininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GĖLYNČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Edw. Saunorio Gėlynas

Paruošdam Revlis Starlight stainless medžiagas. Paruošiam gėles vestuvėms, laidojusiems ir kitoms iškilimams. Paruošiam jūsiu artimųjų kapa žieminiu žaliu uždangalu ir vainikais.

3947 W. 111th STREET. PR 9-1355

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue

Tel.: YArds 7-1741 — 1742

4330-34 So. California Avenue

Telefonas: LAfayette 3-0440

Mūsų radio programos sekmadieniais 9:15 ryto iš WOPA, 1490 kil.

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS TEVAS IR SŪNUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6812 So. Western Avenue
Telef.: G-Rovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: T-ownhall 3-2108-9

Koplyčios visose miesto dalyse

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKĀ & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽESNĖS VIETA

REpublic 7-5600

REpublic 7-5601

NARIAI

Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ALFRED VANCE

1424 SO. 50th AVE., CICERO

Phones: OLYmpic 2-3245 — T-ownhall 3-9687

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: C-ommodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI

1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS

718 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

Knyga-Geriausia KALĖDŲ DOVANA

Kalėdų dovanoms pasirinkite šias knygas:

1. A. Lallo LIETUVIŲ-ANGLŲ KALBŲ ŽODYNAS, kieti viršeliai, 1216 pusl. \$14.00
2. Dr. Sruogienės LIETUVOS ISTORIJA, 950 pusl. 12.00
3. Putino - Mykoloičio ALTORIŲ SES ELY, 3 tomai vienuoj knygoj, 630 pusl. 6.00
4. K. Bielnio DIENOJANT, kieti viršeliai, 464 pusl. 5.50
5. K. Bielnio PENKTIEJI METAI, kieti viršeliai, 592 pusl. 6.00
6. St. Kairio LIETUVA BUDO, kieti viršeliai, 416 pusl. 5.50
7. Vaełovo Biržiškos SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ Knygų Istorija, 2 tomai, 428 pusl. 4.00
8. Pauliaus Galaunės LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS, kieti viršeliai, 300 pusl. 8.50
9. Mariaus Katiliškio MIŠKAIS ATEINA RUDIO, kieti viršeliai, 514 pusl. 5.50
10. Dr. A. J. Gusseno DANTYS, kieti viršeliai, 200 pusl. 3.00

Minkštū viršeliai, 200 pusl. 2.00

Čia išvardytas knygas gaffinė įsigyti NAUJIENOSE. Jeigu kas norėtų, kad NAUJIENOS pasistū dovanas, tai prie knygos kainos turi dar pridėti 50 centų įpakavimui, persuntimui ir kalėdiniam sveikinimo atvirukui.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

SPORTO PASAULIS

Redaguoja:
REDAKCIJOS KOLEKTYVAS

Rankraščius siūsti: SPORTO PASAULIS
7338 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. arba 2445 So. 14th St., Milwaukee, Wis.

Atsak. Redaktorius:
BR. KETURAKIS

BR. KETURAKIS

Išpūdžiai iš sporto atstovų suvažiavimo

(Tęsinys)

Bendras išpūdis finansinio stovio (padalinių ir paties FASKo) yra labai skurdus, išskyrus Detroito Kovą, kuris su \$491 kasoje yra lyg ir milijonierius prieš kitus, nes šiaip padaliniuose tos sumos neprasoka net šimtinės. Sportinė veikla, kokio mąsto ji bebūtų, reikalinga pinigų, nes apranga, patalpos, išvykos rungtynėms, registracija, turto įsigijimas ir pati administracija, be skatų neapsieina ir dešimtmeciais iš paskirų asmenų išteklių neįmanoma padengti.

Kita, jau platesnės apimties veikimo sritis — mokymas, kuriame sutilptų kursai vadovams, specialių sporto šakų instruktoriams, pradedantiejiems ir iškiliesiems sportininkams, teisėjams, plius sportinės spaudos reikalai, varžybinių nuostatų, ypač lengvojo atletikoje, paruošimas, praeigios programa ir suskirstymas klasėmis, tinkamos plotmės nustatymas šių tikslų atsižvelgiant, komitetų veiklos reikalai ir jų paskirtis rimto darbo vykdyme, liko visai neliesti ir nenagrinėti. Tai yra nedovanotinas suvažiavimo apsilėidimas, kad laike dviejų dienų nebūtų įmanoma išspręsti aktualiausių savo programos punktus. Su šita nebaigta dienotvarkės eiga, be jokių išpaigojimų ar būsimų kitų susitikimų vienu ar kitu klausimu išsitariti, suvažiavimo atstovai, antrąją dieną vos 4:30 val. posėdžiavę, ramiai išsiskirstė.

Zinodami, kad praeigios organizaciniai reikalai surišti su daugybe gyvybinių klausimų, beiešančių šios jaunatviškos jėgos įjungimą į padalinių veiklos sritį, nustumiant ne taip opius punktus, privalejome atydziau atskleisti savo

pažiūras to klausimo išaiškinimui. FASKo buvo (aišku ir dabar tas privaloma) pirmoji pareiga, bent atskiru aplinkrašciu, duoti savo pažiūrą, tada išryškėtų bendri uždaviniai tikslai, kas laiduotų ir lengvesnį priemonių pasirinkimą tokio plano įgyvendinimui. Dažnai tenkindamiesi eiline pareiga, kaip ir ši kartą — paties suvažiavimo atlikimu, nustumiamame užuomarštin paties lietuviško sportinio judėjimo aktualiausias apraškas, nemokėdami kritiškai atsverti kas mums buvo ir yra priimtina ir kas būtina artimiausiu keliu tiesimui. Todėl ateities suvažiavimams vienas ir pagrindinis uždavinys spręsti gyvybinius veiklos aspektus, priduodant jiems reikiamas judrumo formas, o tik likusias laikas eity dienos klausimams ar administracinių potvarkių aiškinimams.

Dabartiniu metu stovime aukštokam laipsny naujo laikraščio leidime, kurio centre dirba nemažos inteligentinės išminties redaktorius Kęstutis Čerkelūnas, sugebėjęs jau šiuo metu sutelkti stiprą bendradarbių kadra. Spauda būtina ir yra esminio veiklos rodikliu, todėl ji remtina visos sportinės šeimos narių, ypač tada kai jos pirmieji žingsniai daro gilia įtaką skaitytojams ir randa veik pilną pritarimą, bet mūsų sąlygose, remiantis finansiniais ištekliais, ji suima per \$2100 (6 laidos metams apytikriai po \$340), todėl skubus ieškojimas kitų pajamų šaltinių, kurie tarnautų mokymo ir varžybų pravedimui virsta dienos gyvybiniu klausimu. Ar FASKas sugebės rasti ty išteklių vietas, priklausys nuo jo aktyvumo ir didelių pastangų, siekiant savo planų realizavimą. Grįžtant dar prie paties su-

Pabaltės kraštų lengvaatletų ryškesnės pasekmės

Sovietų S-gos eilėje rungtynių, kurių gausu rudenio metu, atsiekta daug pasaulinės klasės rezultatų. Tarp jų randame ir pabaltiečių šeimos atstovus. Mūsų gražiajam Kauno mieste Baltušninkas sviedžia diską 53,97 m. Estas Kreer trišuoly žymi 16,46 m., jo tautietis Valmann ieties metime 74,95. Latvės Graudulis ietį — 70,44. Odesoje mūsų Rinkevičiūtė numeta ietį 46,83 m. Jos šimetinė pasekmė, berods, 49 m. su priedu. Estijos sostinėje Taline, jaunius Rein Aun penkiakovoje pasiekia naują Estijos rekordą, surinkdamas 3247 taškus (6,64, 46,68, 23,4, 41,04, 4:24,6) Ten pat Sprenk nustumia rutulį 17,22 ir Paama išmeta ietį 74,44 m., o 200 m. nuotolį Haersing pratraukia per 24,5 sek.

Varanauskas rutulį tiesia 17,61 (Kaune), Baltušninkas vėl diską 52,32 m., Treigienė suolių aukštį 1,61 m., po kelių dienų Varanauskas rutulį 17,74 m. ir Baltušninkas diską — 51,57 m. o (27,9) Keturakytė rutulį — 14,17 m. Jaltoje estas Virkus 5000 m. praskuta per 14:18,2 min. ir 10,000 m. 29:58,8. Abiejose rungtynėse užima II vietą. Rygoje Graudulis numeta ietį 75,03, o Lasis 72,63 m. Alksne 400 m. prabėga per 56,7, o Bondare ietį 49,94 m. Lietininkė Ozolina Jaltoje pasiekia ieties metyme 55,76 m. ir, berods, 39 cm. geriau už šimmetinę mūsų pasaulio rekordistės Birutės. Kalėdienės pasekmė, kurią ji atsiekė Philadelphiaje tarpvalstybinių JAV — Sov. S-gos rungtynių metu. Leonas Matukas

IVAIRIOS SPORTO ŽINIOS

Tarpvalstybinėse futbol rungtynėse Jugoslavija 4:0 laimi prieš Graikiją, Tunesija 2:0 nugalė Marokką ir Libanos 0:3 krenta nuo Irako.

Europos lengv. atletikos pirmaenybės 1962 m. įvyks Belgrade. Šis nutarimas padarytas IAAF atstovų Europos tarptautinį susitikimų kalendorių statant.

Europos taurė klubų susitikimuose yra pasiekta tokių rezultatų: Anglų komanda Wolverhampton Wand. Belgrade baigia lygiomis (1:1) su Jugoslavijos meist. Roter Stern Belgrad.

Skotijos meist. Glasgow Rangers savo mieste nukerta aršų favoritą — čekų vienatę Roter Stern Bratislava 4:3.

Manchester United Madride 5:6 pralaimi prieš Real Madridą. Thelsia teamas Antwerpene 4:1 supliekia Anversoise vienuolikę. Birmingham Brusely 4:2 nugalė St. Gilloise. West Ham Londone išplėšia 1:1 prieš Prahos Duklas.

Anglijos B rinktinė (žaidėjai tik iki 23 mt. amžiaus) 2:0 pelno pergalę prieš Prancūziją. Šie visi daviniai kalba, kad Anglijos futbolas nėra kritęs ir

lik sulipdymas pačios rinktinės dar kelia sunkumų, bet ne dėl stokos žaidėjų, bet dėl jų tinkamo sustatymo pozicijose.

Anglija — Vokietija tarpvalstybinės futbolo rungtynės įvyks tik 1963 m. Londone. Paskutinį kartą žaista 1956 m. Berlyne, kur vokiečiai 1:3 pralaimėjo. 1961—62 m. anglai turės svečiuose Urugvajų ir Vengriją, Prancūziją, Ispaniją ir kt.

Stalo teniso kraštų rinkinių rungtynės tarp vengrų ir švedų baigėsi pirmųjų 5:3 pergale. Susitikimas prarastas Budapešte.

Lauko teniso tarpvalstybiniame susitikime švedai 3:2 laimi prieš vokiečius.

“NAUJIENAS” SKAITO VISU SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Visuomet mokėjome aukštus dividendus
DABAR JUOS DAR PADIDINOME
1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VELTUI Keičiuojame čekius. Perkam ir pardudam valstybes bonus. VISOS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00.

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1082
B. R. PIETKIEWICZ, prec. E. R. PIETKIEWICZ, sekr. ir adv.
Darbo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 8 val. vak.; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį, šeštadienį, o šeštadienį nuo 9 iki vidudienio.

Mes mokame **4 1/2%**

MIDLAND
Savings and Loan Association

ant specialių "Borus" Taupymo sąskaitų Kiekviena sąskaita iki \$10,000. - apdrausta Federalinėje Draudimo Įstaigoje.

Istalgta 1914 m.
Kapitalas \$5,000,000.00
August Salokan, Prezidentas

4038 ARCHER AVENUE
CHICAGO 32, ILL.
Tel. LA 3-6719

ALYVA - ANGLYS
SILDYMO SISTEMŲ ĮRENGIMAS IR SUTVARKYMAS
SKRUPULINGAI SAŽINGAS PATARNAVIMAS.
Gallima šaukti kiekvieną metu Prospect 6-6677.
24 VALANDŲ TARNYBA.

GAPS FUEL CO.
2735 W. 63rd Street - Atstovai: V. Doba ir M. Skrodys

SAVINGS INSURED UP TO \$10,000.00

From 1924 to 1960

NOW — WE PAY 4% ON ALL SAVINGS

LOANS TO YOUR SPECIFICATIONS

Serving Your Community

Maloniai kviečiame Tamstą padėti taupomus savo pinigus į Chicago Savings, kur gausite aukštą 4% dividendą visuose taupymo skyriuose ir apdraustą jų saugumą. Prieđui dar gausite gerą dividendą iš veltui teikiamų mūsų patarnavimų iškeičiant šeimos čekius ir apmokant įvairiausias bilas. Mūsų taupytojai sutaupe iki 1/2% ir daugiau viršų suminėtais patarnavimais, už kuriuos daugumoje kitur tektų mokėti.

Taupytojų patogumui Chicagos Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausiai ir moderniškiausiai įrengtų.

Didesniam taupytojų patogumui mūsų raštinė yra atdara 3 vakarus savaitėje: pirmadienį, ketvirtadienį ir penktadienį. Įstaigos kieme yra vietos automobiliui pastatyti.

NEPAPRASTAS PRANEŠIMAS

Ar Jūs tikite į Kalėdų Dieduką — Santa Claus? Esame tikri, kad vis juo betikime, nes Kalėdų Diedukas tikrai yra. Jis apsisotęs mažame Indianos kaime, lyje, ir ten turi savo Pašto Įstaigą. Ar Jūsų vaikutis nesusižavėtų ir nesusižadintų, jei gautų asmenišką laišką tiesiai iš Kalėdų Dieduko, antspaudooto Santa Claus miestelyje, Indianoj.

Jeigu taip, tai visi Chicagos vaikai gali gauti pageidaujamą laišką iš Kalėdų Dieduko. Jums tikrai reikia užėti į Chicago Savings and Loan Association, kur Kalėdų Diedukas yra įsitaisęs savo centru, ir pasirinkti laišką bei specialų voką iš pas mus paliktų pavyzdžių. Užadresuokite, pridėkite pašto ženklą ir paleiskite į mūsų specialią pašto dėžutę. Chicago Savings pasirūpins, kad laiškai būtų užantspauduoti pačio Kalėdų Dieduko pašto Įstaigoje ir įteikti Jūsų mylimam vaikučiui.

Užėkite šiandien... Tai bus mūsų pasitarnavimas bendrovei ir mūsų šiekis Kalėdų pasveikinimas įvairaus amžiaus vaikučiams.

Atsiminkite, kad Chicago Savings yra Kalėdų Klubo centras.

Chicago Savings & Loan Ass'n
6245 So. Western Ave., Chicago, Illinois
Tel.: GRovehill 6-7575

Atdara: Pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 12:30 val. po pietų.

SPECIALUS IŠPARDAVIMAS

3 gab. miegamojo setas su spyruoklinėmis rėmuose, spyruokliniu matrasu, 2 vanity lempoms, 2 pagalvėm ir kilimėliu tik už **\$149.95**

3 dalių sofa su 2 aukštų staliuku, cocktail staliu, 2 stalo lempoms su gauduvais ir kilimėliu tik už **\$239.95**

5 gabalų dinette setas su lėkščių setu **\$49.95**

Spyruoklės rėmuose ir spyruoklinis matrasas **\$39.95**

Nusipirkę bet kurį šiu nupigintų raudų setą, gaus **KALAKUTA VELTUI**

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO
2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711
Atdara pirmad. ir ketv. 9—9 val., kitomis dienomis 9—8, sekm. 11—5.

MUTUAL FEDERAL DABAR VISIEMS TAUPYTOJAMS

MOKA 4% PER METUS

Dividendus mokame birželio 30 d. ir gruodžio 31 dieną.

Partrauksime Jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.

2202 W. CERMAK ROAD
Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered and Supervised by the U. S. Government

NAUJIENOS THE LITHUANIAN NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc. 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYMARKET 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates: In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months... Dienraščio kainos: Chicago ir priemiesčiuose metams \$13.00...

APŽVALGA

SLA NOMINACIJOS

"Tėvynė", Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, priėmė, kad gruodžio mėnesį bus nominacijos kandidatų į SLA Pildomąją Tarybą...

SLA organas pabrėžia, kad visos kuopos privalo sukviesti narius į gruodžio mėnesio susirinkimus laisvais arba atvirais.

Čia reikia pastebėti, kad Pildomosios Tarybos nominacijų ir rinkimų tvarka dabar yra kitokia, negu buvo iki šiol.

Šią konstitucinį pakeitimą priėmė pereinasis SLA seimas.

Ką nominuoti?

SLA yra demokratinė organizacija, kurie renka savo vyriausybę demokratiškiausiu būdu, kokį tik galima sugalvoti.

Nariai pasirenka, ką jie nori. Jiems niekas nediktuoja. Nežina, kaip jie balsuos šį kartą, bet atrodo, kad didelė dauguma yra patenkinti dabartinio Pildomosios Tarybos sąslatu, bent mums neteko girdėti kokių nors rimtų priekaištų tam arba kitam viršininkui.

Dabartiniai SLA Pildomosios Tarybos nariai yra šie: P. P. Dargis — prezidentas, J. Maccina — vice prezidentas, Dr. M. J. Vinikas — sekretorius, Nora Gugienė — išdininė, E. Mikuziūtė — izdo globėja, adv. S. Briedis. — izdo globėjas, Dr. S. Biežis — daktaras kvotėjas.

FANATIKO RIKSMAS

Lietuviškų komunistų dvasios vadas Antanas Bimba "Laisvėje" rėkia: "Vokietijos socialdemokratijos bausis supuvimas aiškiai pasireiškė jau 1914 metais, kai jie atsistojo po kaizerio vėliava..."

pareiškė, kad partija turi laikytis vienybės. Jeigu ji suskiltų, tai ji nepasiektų nieko.

tiesios Socialdemokratų partijos suvažiavimas beveik vienbalsiai nutarė viešai atsisveikinti su marksizmu, klasių kova ir socializmu.

Ar Vokietijos socialdemokratams "atsisveikimo" ir su kuo "atsisveikimo", pasvarstysime žemiau. Bet visų pirma imkime faktus.

Bimba sako, kad Vokietijos socialdemokratams 1914 metais "atsistojo po kaizerio vėliava". Šitaip jisai "apibūdina" socialdemokratų balsavimą už karo kreditus, kai prasidėjo Pirmasis Pasaulinis karas.

Tiesa, kad Vokietija tada turėjo kaizerį. Bet netiesa, kad visa valdžia priklausė kaizeriui. Buvo parlamentas (reichstogas), renkamas visuotinių balsavimų. Buvo gana plati spaudos, organizacijų ir susirinkimų laisvė.

Socialdemokratams grynė ne kaizerį, bet savo kraštą ir politinius bei socialinius laimėjimus, kuriuos Vokietijos žmonės jau buvo išsikovoję; grynė nuo autokratiškos carinės Rusijos, kuri tada turėjo atžaga-reiškiausią visoje Europoje valdžią.

O kai dėl pokarinį laiką, tai Bimba tiesiog meluoja. Ne socialdemokratams, o komunistams paruošė dirvą Hitlerio diktatūrai, kovodami prieš demokratine Vokietijos respubliką.

Vokietijos socialdemokratams vedė neatlaidžią kovą su Hitleriu ir hitlerizmu, — tuo tarpu kai komunistai dažnai eidavo išvien su naciais. Rusijos komunistų vadai, pagaliau, sudarė draugingumą ir abipusės pagalbos sutartį su hitlerine Vokietija ir jų atstovus Molotovas, nuykęs į Berlyną, perdavė Sovietų Sąjungos komunistų partijos draugiškus sveikinimus Vokietijos nacional-socialistų (nacių) partijai bei jos fiureriui Hitleriui.

Tai tokie faktai. Dabar apie menamą Vokietijos socialdemokratų partijos "atsisveikinimą" su marksizmu, socializmu ir t. t. Taip interpretuoja (aiškina) tos partijos suvažiavimo nutarimus jos priešai. Bet ar jie aiškina teisingai, tai kitas klausimas.

MOKSLININKŲ SUVAŽIAVIMO PABAIGA

MOKSLO IR RELIGIJOS POZICIJOS

JEZUITO EWINGO GINČAS SU JULIAN HUXLEY, LYGINANT SU KUNIGO ...ATAKOMIS TENNESSEE 'BEŽDŽIONIŲ' BYLOJ IR SU JEZUITO KUN. SKARGOS PAMOKSLAIS LIETUVOJE

Ar žmogus sugebės vadovauti savo evoliucijai?

Po kokio pusterčio šimto tūkstančių metų klaidų ir bandymų, žmogus pagaliau įsigijo sugebėjimą ir jėgas pats sąmoningai kreipti ir diriguoti savo ateities evoliuciją kaip norėdamas.

Dr. Hermann Muller, biologas, skatino vartoti Mendelio principą išvystyti aukštai talentingus žmones, kurių visuomenė yra reikalinga. Julian Huxley, britų biologas, sako, kad ateityje reikės dėmesį kreipti labiau į atrankos kokybę, kaip į kiekybę, ir kontroliuoti žmonių prieauglį.

Dr. Hermann Muller, biologas, skatino vartoti Mendelio principą išvystyti aukštai talentingus žmones, kurių visuomenė yra reikalinga.

Žmonių kalba tik laikina priemonė?

Žmonių kalba, kaip susipratimo ir susisiektimo priemonė yra pakeičiama evoliucijos atmatyną "gerbedžių"! Kalba turės užleisti vietą naujam metodui.

Dauguma tų "aiškintojų" neturi jokios nuovokos nei apie marksizmą, nei apie socializmą. Paprastai jie "supranta" tas teorijas taip, kaip jas iškreipė ir sufalsifikavo Leninai.

Bel leninizmo Vokietijos socialdemokratams niekad nebuvo priėmę; todėl jiems nebuvo reikalo jį atmesiti! Pagrindinis skirtumas tarp naujosios vokiečių socialdemokratų programos ir senosios yra tas, kad jie dabar siekia įtraukti į savo gretas ne tik fabriko darbininkus, bet ir įstaigų tarnautojus bei protinio darbo atstovus, inteligentus.

Tai progresas, o ne regresas. Kai milžiniška politinė partija, turinti milijonus šalininkų visuomenėje, šitaip nutaria, tai ją už tai dergti ir niekinti gali tik aklas fanatikas.

dui, galbūt elektronikos priemonės, o gal net minčių perdavimui (projekcijai) erdvėje, tai yra "susikalbėjimui mintimis", be žodžių ir ženklų pagalbos. Tokią temą pajudino Dr. McDonald Critchley, kalbų ekspertas iš Londono, pareiškdamas: "Sios žemės gyventojai, galimas daktas, turės pereiti prie kitokios susisiektimo rūšies, kadangi žodžiai darosi nebeįpakankami ir civilizacijai progresuojant, kalba vis labiau darosi nebeįpakankama žmogui išsireikšti. Kiek žmonija turi ekstra vargo, verčiant iš vienos kalbos į kitą, bet dar daugiau yra vargo, norint įmanomiau žodžiais nusakyti idėjas ir mintis".

Dr. Hermann Muller, biologas, skatino vartoti Mendelio principą išvystyti aukštai talentingus žmones, kurių visuomenė yra reikalinga. Julian Huxley, britų biologas, sako, kad ateityje reikės dėmesį kreipti labiau į atrankos kokybę, kaip į kiekybę, ir kontroliuoti žmonių prieauglį.

Gyvos kalbos žodis ir rašto žodis juo toliau, juo labiau darys svetimi, ir ateis laikas, kuomet žmonių daugumas nebe mokės nė skaityti, nė rašyti. Prieš visiškai prarasdamas kalbą žmogus pereis keletą tarpinių periodų, susisiektamas dirbtinai dalimi radijo pagalba, atsisukdamas televiziją ir vartodamas diktafoną.

Žmonių kalba yra viena dar pasilikusi didelė spraga evoliucijos teorijoje. Evoliucijos mokslininkai dar negali išaiškinti "staigaus kalbos įvedimo". "Nedaro skirtumo, kaip turtingas balsais ir garsais gyvulys ar paukštis bebūtų ir kaip paukštis jis bebemotų savo balsais naudotis, bet niekas nepasakys, kad tai yra kalba". Nors gyvuliai ir paukščiai moka išduoti prasmingus garsus, bet iki žmogaus atsiradimo kalbos nebuvo. Critchley baigė išvadą, kad kalbai yra lemta nueiti į evoliucijos relikvijų sandėlį ir kad gamta greičiausiai nė "nemanė" kalbą padaryti nuolatiniu žmankiu, o "manė" ja pasinaudoti tik kaip laikina priemonė žygyje pirmyn.

Proto evoliucija

Dr. Ralph Gerard, Michigano universiteto neurofiziologas, nesutiko su savo kolega Critchley, kad žmogus kuomet nors galėtų išvystyti tokias savybes, kad mintis galėtų perduoti be pojū-

čių pagalbos (telepatijos, aiškiaregystės, minčių persiuntimo būdais); greičiausiai ir tikriausiai, žmogaus smegenys biologiniu atžvilgiu pasiliksią maždaug kaip dabar yra. Žmogus neišvystys super-smegenų (kažkas daugiau nei normalūs smegenys), bet žmogus gali pasigaminti įrankius ir priemones, kurios atliks tą patį darbą. Kaip žmogus išrado ir pasigamino motorines sementuves ir plūgus, savo muskulams pavaduoti, jis lygiai gali pasigaminti mašiną... (savo smegenim pavaduoti) (kas jau žymia dalimi yra daroma su "mechaniškais smegenimis" — įvairiomis skaičiavimo mašinomis, automatais ir robotais).

Prof. Nikolaas Tinbergen, gyvulių elgsenos (behavior) specialistas Oksfordo universitete, patiekė pavyzdžių, kaip žmogaus elgsenos sudėtingumas buvo stengiamasi aiškinti studijuojant gyvulių elgseną. Iširta, kaip kai kurie paukščiai elgiasi su savo veislės nariu, jei tas narys pradeda elgtis nenormaliai. Tokį bėgint "atakuoja" kiti jo veislės paukščiai, priversdami jį grįžti į būrį ir laikyti nekuo nesiskiriant iš kitų". Įdomus pavyzdys, kaip jūrų ūdra (Lutra, otter) moka vartoti įrankį. Ji pasideda ant savo pilvo akmenį ir priplaukusi viršum varlėkaučio (musel), akmenį pataiko užmesti, tuo būdu praskeldama gyvūno kiautą.

Alexander von Muralt, Berno universiteto, šveicarijoje, fiziologas nurodė, kad proto struktūros evoliucija vyksta dviem dimensijomis. Struktūriškai smegenys ir nervų sistema darosi vis labiau sudėtinga, o biochemiškai darosi paprastesnė. "Savo laboratorijose mes tyrėme "skvidus" (squids, cephalopods, jūrų gelmių vėžiai), varles, kates ir beždžiones. Radome, kad visi jie turi vieną būdą "pranešimams" per savo nervų sistemą pasiųsti — tai nervų impulsus".

Žmogaus protą ir jo nervų sistemą John Hopkins universiteto Pavlovo laboratorijos direktorius Horsley Gantt pavaizdavo kaip "senienų muziejų", kuriame yra sukrauta neapsakoma daugybė praetis patirties, kuri nebėra išdildoma.

Huxley: Vizijos evoliucija

Didelio klegesio teologų laktose sukėlė garsaus Anglijos biologo Julian Huxley paskaita, pasakyta priešpaskutinį mokslininkų diskusijų dieną, Chicago universitete, tema "Evolution of Vision". Konvokacijos proga Rockefellerio 3 milijonų dolerių koplyčioje Huxley kalbėjo: "Žemė nebuvo suverta, ji išsivystė (evoliucijos keliu). "Taip pat visi gyvuliai ir augalai, kurie tik žemėje gyvena, įskaitant mus pačius žmones, mūsų protus ir dvasias, kaip smegenis ir kūnus".

(Bus daugiau.)

A. D. Vytenis-Aušrys

DVIEJU DIDŽIŲJŲ KELIONĖS (Eisenhowerio kelionė po Europą ir Chruščiovo po J. A. Valstybes)

Dėlei Camp David pasitarimų rezultatų pirmasis atsiliepė Macmillan, pasiuntęs prezidentui laišką, girdamas žygius ir pastangas pasiekti didžiųjų valstybių susipratimo ir atidarymo kelio į tolimesnius pasitarimus bei derybas. Chruščioviui gi pasiuntė telegramą, pabrėždamas: "Aš jums stačiai negaliu išreikšti, koks buvau laimingas, skaitydamas Jūsų su prezidentu Eisenhoweriu sutartą komunikatą" ir tą patį dieną Selwyn Lloyd rinkiminėje kalboje Riby-Cheshire įrodinėjo reikalingumą priimti raudonąją Kiniją į Jungtines Tautas. Spalio 3 dieną (5 dienas prieš rinkimus) Macmillan pareiškė, kad pasirošimų dauguma Viršūnių konferencijai jau atlikta, tik jis dar negalys šiandien paskelbti tikros konferencijos datos ir kad jis pats buvo vienas iš svarbiųjų skatintojų tam susitikimui įvykdy-

ti" (H. T. EE. spal. 5 d.).

"Medaus mėnuo" po Camp David buvo labai trumpas. Spalio mėn. 4 d. iš Palm Springs, Cal. (ten, kur prezidentas atostogaudamas lošia golfą) spaudos sekretorius Hagerty pranešė, kad "klausimas apie Viršūnių konferencijos galimybes tebėra diplomatinį diskusijų stadijoje su sąjungininkų vyriausybėmis", o spalio 5 d. Hagerty dar papildė savo pranešimą pareiškdamas, jog dar visai nežinia, kada Viršūnių konferencija galės susirinkti — prieš prezidento vizitą į Maskvą ar po vizito ir kad dar nereiškia, jog Viršūnių konferencijoje bus pasiektas Sovietų atsakymas grąsinti Vakarų Berlynui.

(Šis pareiškimas jau prieštarauja rugsėjo 28 d. prezidento spaudos konferencijoje pareiškimams ir Camp David susitarimams, jog nesą daugiau grąsinimų Berlynui).

Analizuojant toliau tos pačios prezidento spaudos konferencijos (rugs. 28 d.) pareiškimus (prezidento pripažinimą, kad Berlyno padėtis yra nenormali ir kad tam reikia surasti sprendimą, Chruščiovo pažadą negrasinti Vak. Berlynui ir pareiškimus, kad ne viskas komunikate pasakyta,

kas Camp David sutarta), Europos spauda spėjo, kad prezidentas pažadėjo Chruščioviui už negrasinimą Vak. Berlynui ir kaip susitarta spręsti ta "neįprastą" Vakarų Berlyno padėtį?

Sveicarų spauda (Basler Nachrichten, Neue Zürcher Zeitung ir kt.) rašo, kad Chruščioviui Camp Davide buvo pažadėtas sutikimas neprieštarauti Sovietų Sąjungai sudaryti separatinę (atskirą) taikos sutartį su komunistine Rytų Vokietija; dėl Vak. Berlyno naujo statuso projektuojama sudaryti iš Vakarinio Berlyno koridorių per komunistinę Rytų Vokietiją į Vakarų Vokietiją (apie 100 mylių), kuriuo būtų galima susisiekti be Sovietų kontrolės.

Įvertinant visas aplinkybes, šių eilučių autoriui atrodo, kad prieš Sovietų Sąjungai sudarant separatistinę taikos sutartį su Rytų Vokietija Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė nespriešins ir nesius jokių priemonių. Vaisl. sekretorius Christian Herter per JT (UNO) žurnalistų vašes rugsėjo 21 d. pasakęs New Yorke, kad jie (vyriausybė) neturi nieko prieš Sovietų ir rytines Vokietijos taikos sutarties sudarymą, tačiau Sovietų Są-

junga neturi teisės perleisti tų teisių Rytų Vokietijos vyriausybei, kurios priklauso sąjungininkams Vakarų Berlyne. Kilus Bonnoje dėl to susijaudinimui, valstybės departamentas pranešė Bonnos vyriausybei (dar prieš Bonnos ambasadoriaus Grewe's intervenciją), kad esą "Sekretorius Herter niekad neteigė Sovietams sudaryti taikos sutartį su Rytų Vokietija, kad jis tik pakartojo nuomonę, jog J. A. Valstybės neturi galimybės sutrukdyti Sovietų Sąjungai susimunuoti sąntykius su Rytų Vokietija ("taip, kaip mes padarėme su Vakarų Vokietija"), kol šitie santykiai iš Sovietų pusės nepažeis tarptautinių pasižadėjimų" (H. T. rugs. 26, Basler Nachrichten rugs. 25 d.). Gi tie tarptautiniai pasižadėjimai neleidžia Sovietų Sąjungai perleisti Rytų Vokietijai savo teisių Vakarų Berlyne. Reikia, jeigu Sovietų Rusija respektuos sąjungininkų teises Vakarų Berlyne (praktiškai, jeigu ji duos pasižadėjimą nevaryti vakariečių lauk iš Vakarų Berlyno), tuomet JAV toleruos Maskvos su Pankov'u taikos sutarties sudarymą.

O kaip pirmiau matėme, prezidento spaudos konferencijoje rugsėjo 28 d. buvo

pasakyta, kad Chruščiovas negrasina Vakarų Berlynui (negrasina iš ten išvaryti vakariečius), reiskia Maskvai sudaryti sutartį su Rytų Vokietija kelias jau yra ali-darytas!

Dėl naujo Vakarų Berlyno statuso būtų sunkiau kas konkrečiai pasakyti. Spanduje paskelbtas susisiektimo koridoriarius susitarimo projektas, buvo jau dukart demontuotas sekretoriaus Herterio. Be to manau, jog ir Sovietų Sąjunga nesutiks su tokiu koridoriu, susisiektimui iš Vakarų Vokietijos vykdyti be Sovietų kontrolės. Sunku prielsti, kad Maskva (arba Rytų Vokietijos vadai) atsakytų tikrinti ir žinoti, kas važiuoja ir yra vėžama į Vakarų Berlyną, nes tai visiškai prieštarautų komunistų politikai dėl Berlyno ir bendrai — bolševizmo politikai, neduoti kapitalistams ranybės.

HAMILTONO MIESTAS PRADEDA DANGORAIZIŲ GADYNĖ

Hamiltono miestas žinomas visam pasauli kaip Kanados didžiausias plieno gamintojas ir kaip vienas iš didžiųjų stambiosios pramonės centrų. Jis nuolat auga ir didėja ne tik žmonių skaičiumi, bet ir pramonės bei viešo naudojimo didžiųjų pastatų augimu. Vartant vietos anglų spaudos puslapius, nuolat skaitome žinias, kad viena bei kita stambi firma paskyrė tiek tai milijonų dolerių savo įmonių plėtimui. Čia dar eina prie galo statyba miesto rotušės rūmų, 10 mil. dolerių vertės, kurie bus didžiausi ir gražiausi net iš visos Britų Imperijos valstybių šios rūšies pastatų. Neseniai skaitėme spaudoje, kad bus statomas didžiulis pastatas net 20 mil. dolerių vertės ir sieks iki 24 aukštų (dabar yra tik vienas pastatas 18 aukštų, pastatytas prieš 30 metų, tai Pigott Bld.). Jame numatoma įrengti 50 įvairių parduotuvių per jo tris aukštus, dalis bus paskirta įvair. įstaigoms ir didžiausią dalį užims 450 kambarių viešbutis. Taigi šis milžinas pastatas duos pradžią taip vadinamam "Rockefellerio centrui".

Dabar ir vėl maloniai nutiekė miesta žinia, kad bus statomas ir kitas 20 aukštų milžinas, dangoraižiu vadinamas. Ir visa tai daroma prie didžiųjų miesto gatvių, pačioje miesto širdyje. Šis dangoraižis planuojamas skirti daugiausia įvairių įstaigų reikalams, tačiau jo galutinė paskirtis paaiškės kiek vėliau. Jo viršutinėje dalyje planuojama įrengti liuksusinį apartamentą, maudymosi baseiną, kirpyklą, grožio saloną ir kitus patogumus. Nebus pamiršta ir salų reikalai įvairiems parengimams rengti. Pastato apatinėje dalyje bus banko skyrius ir parduotuvės. Ir galiausiai ant jo stogo — helikopterams pakilti ir nusileisti vieta.

Kalbant apie dangoraižių statybą, negalima netylėti reikalo ar teisingiau pasakius sensacijos, kad jo savininku ir statybos vykdytoju yra naujas ateivis iš Italijos, jaunas Alfonso Frisina, kuris Kanados žemėn koją įkėlė tik prieš dešimt metų. Čia atkeliavęs, sutarė atlikti pas farmerį. Po sutarties pradėjo dirbti pas kontraktorių kaip staliaus padėjėjas. Ir tik prieš keturis metus pradėjo verstis pats, įsteigęs firmą "Frisina Construction Co." Per tuos keturis metus sugebėjo pastatyti tris bažnyčias, 28 mokyklas, kelis apartamentų pastatus, iš kurių vienas vieno mil. dolerių vertės ir viena kitą pastatą pramonei bei prekybai.

Dabar šis jaunas "karjeristas" ruošiasi vykdyti Europon susipažinti su moderniosios architektūros laimėjimais, kuriuos norėtų pritaikyti savo dangoraižiu ir duoti jam europinio pastato atspalvį. Šios statybos numatomos pradėti jau anksti ateinančių pavasarį.

Miesto lietuviai
Hamiltonas nesvetimas ir lietuviškajam pasauliui šiaip ir anapus vandenyno. Čia gyvena, trečioji savo didumu Kanadoje, darbšti ir pavyzdinga savo sugyvenimu lietuvių bendruomenė. Ji taip pat jautri ir dosni savo tautos reikalams. Ji daugiausia aukoja ir iš "plieno" nukaltų doleriukų jos išlaisvinimui. Pagaliau, jie neužmiršta bendruomenės ir savo asmenišką gyvenimo gerinimo reikalų. Tam tikslui jie turi savo bažnyčią, bankelį "Talka" ir jau Lietuvių Namus. Čia gimė ir pirmasis "kūdikis" Kanados Lietuvių Dienos vardu. Jis dar tik neseniai, t. y. praėjo rugsėjo 5 ir 6 dienomis, atšventė šesiu metų savo amžiaus sukaktį. Nors jos ruošos metu ir atsiliko juodas debesėlis, bet jis išsisklaidys ir vėl viskas bus gerai.

Kitos žinios
Hamiltono surengta VI-ji Kanados Liet. Diena, praėjo rugsėjo 5 ir 6 dienomis, davė gry-

no pelno 2,223,14 dol., kuris paskirstytas taip:

1. Liet. Rašyt. Dr-jai (literat. premijai skirti \$500; 2. K. L. B. Krašto Valdybai \$400; 3. KLB Hamiltono apyl. valdybai \$500; 4. "Nep. Lietuvai" \$100; 5. "Tėv. Žiburiams" \$100; 6. Ham. liet. sport. klubui "Kovas" \$148,14; 7. Ham. taut. šokiams \$75; 8. Hamilt. skautams \$100; 9. Ham. ateitininkams \$100 10. Hamilt. šeštėn. mokyklai \$100; 11. Liet. parap. klebonijos statybai \$100.

Tik visai nesuprantama, kodėl nepaskirta nė vieno dolerio Vasario 16 dienos gimnazijos reikalams, kuri jau šaukiasi pagalbos SOS ženklais? Kada laivas jūroje atsiduria pavojuje ir pratomas didžiulis pastatas net 20 mil. dolerių vertės ir sieks iki 24 aukštų (dabar yra tik vienas pastatas 18 aukštų, pastatytas prieš 30 metų, tai Pigott Bld.). Jame numatoma įrengti 50 įvairių parduotuvių per jo tris aukštus, dalis bus paskirta įvair. įstaigoms ir didžiausią dalį užims 450 kambarių viešbutis. Taigi šis milžinas pastatas duos pradžią taip vadinamam "Rockefellerio centrui".

Dienos šventės komitetas, skirstydamas lėšas, pirmiausia turėjo atsižvelgti į mūsų degamuosius ir pirmos eilės reikalus, šiuo atveju min. gimnazija, toliau turėjo eiti šalpos reikalai, ir tik tada likusi suma skirti ne pirmos eilės reikalams.

Kaip paprastai, atėjus žiemos laikui, visur padidėja bedarbių skaičius. Tas pats yra ir su Hamiltonu. Praėjus šiltam orui, sezoniniai darbai visur jau užsidarinėja. Todėl miesto valdyba, norėdama sumažinti bedarbių arba šelpiamųjų skaičių, su Federalinės ir Provincijos valdžių pagalba, paskyrė vieną milijoną dolerių žiemos metu galimiems darbams vykdyti.

Dešimt dieną senumo karpentierių (stalių) streikas dalinai sustabdė įvairius statybos darbus. Galimas streikas ir pašto laiškanėšių. Šią savaitę dar eis

balsavimas, kuris nuspręs streiką ar darbą. Atrodė, kad Hamiltono mieste vystosi streikų banga.
Z. Pulianskas

Rockford, Ill.

Organizacijų veikla

Kalakatų pietūs Lietuvių Kultūros Draugijoje buvo parengti rūpestingai. Moterų skyrius daug darbo idėjo virtuvėje, o klubo direktoriai ir kiti nariai talkininkavo, nešdami į stalus ir prie jų patarnaudami. Per tris valandas papietavo apie 500 žmonių — narių ir svečių. Visi buvo patenkinti ir atidavė kreditą šeiminiškams už skaniai paruoštus pietus.

Reikia pažymėti, kad Kultūros draugijos šeima ir jos populiarumas auga kas metai.

Lietuvių Kultūros Draugijos metinis susirinkimas įvyks penktadienio vakare, gruodžio 11 d. Visi nariai privalo dalyvauti. Bus valdybos ir direktorių rinkimai ir kiti svarbūs reikalai svarstomi.

Lietuvių Sporto klubas turėjo "plunksnų pobūvį", kuriame išleido apie 80 kalakutų. Buvo tokių sportininkų, kurie namo vilko po du ir tris kalakutus.

SLA 77 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 6 d., sekmdienį, 2 val. popiet Lietuvių Klubo salėje. Svarbu dalyvauti visiems nariams, bus renkama valdyba ir aptariama eiti kitų svarbių klausimų.

Lietuvių Kultūros Dr-jos moterų skyrius jau ruošia narių vaikūčiams Kalėdų pobūvį, kur prie eglutės Kalėdų senelis dalins dovanas, o moterys vaišins "karštais šuniukais" ir kt. skanėstais. Žinoma, klubo direktoriai suka galvas, kaip išmokėti padarytus išlaidas.

Pirmas ir naujas įvykis
YWCA (Jaunų moterų krikščionių asociacija) Rockforde

šiemet pirmą kartą rengia tarptautinę Kalėdų eglaitę, kuriuoje su savo eglaitėmis dalyvaus visos šiamie mieste gyvenančios tautybės. Pakviesti ir lietuviai. Lietuvių Klubo direktoriai kvietimą priėmė ir nutarė dalyvauti. Parengti tikrai lietuvišką eglutę, jau yra įkinkyta grupė Liet. Bendruomenės lietuvių, kurios jau pradėjo darbą. Ne tik ki-

ntaučiai, bet ir palys senieji lietuviai norės pamatyti, kaip Lietuvoje buvo rengiamos Kalėdos.

Džiugi žinia, kad Lietuvių Vyrų Choro dainininkas inž. Zigmantas Jakimčius ir jo žmonėlei susilaukė gražaus, tvirto, 8 svary sūnaus. Linkiu jaunajam Jakimčiui gerai augti ir pasekti tėvelio pėdomis.

Zvalgas

MOVING **PERKRAUSTYMAS** **MOVING**
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli traukai - Naujai išrasti įrenginiai
Slyg metų patirtimis - Pigių ir saugių palankumais
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th St. Chicago 36, Ill. Tel. Wabrook 5-9209

DOVANA NEBRANGI — DŽIAUGSMAS DIDELIS

Keli doleriai suteiks didelį džiaugsmą Jūsų pažįstamiems, artimiesiems ir giminiečiams, jei čia siūlomas knygas pasiūsite jiems šventėms:

1. Balio Sruogos DIEVŲ MIŠKAS, kieti virš., 514 psl. \$5.50
2. Antano Rūko SUŽALOTIEJAI, 245 psl. 1.50
3. Povilo Abelkio ZEMAIČIŲ KRIKSTAS, kieti viršeliai, 421 psl. 3.50
4. K. Valatko POPIEZIAI IR LIETUVA, 244 psl. 2.50
5. S. Maughamo DAŽYTAS VUALIS, 305 psl. 3.00
6. Jurgio Baltrušaičio ŽEMĖS PAKOPA, poezija, kieti viršeliai, 156 psl. 1.50
7. J. Svaisto PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. 2.00
8. Teodoro J. Kučinsko ŠVENTRASCIO TIKROVĖ, 156 puslapių 1.50
9. K. E. Kraučiuo SIAURUOJU TAKELIU, 180 psl. 2.00
10. J. Jasmino A KISS IN THE DARK, kieti viršeliai, 150 psl. 3.00

Jei kas norėtų, kad mes pasiūstume knygas, tai turi nurodyti tikslų gavėjo adresą ir pridėti 50 centų už knygos įpakavimą ir paštomatą. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLIO LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofiso telefonai: PProspect 8-3229
Rezid. tel.: Wabrook 5-5076

Tel.: PProspect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63RD STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8. Tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: RRepublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel.: PProspect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
arba
434 Algona Ave., Elgin, Illinois
Tel.: OWena 5-9333
Valandos pagal susitarimą.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirt. ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9; antradienį nuo 1-5, trečiadienį ir šeštadienį tiktai susitarus.

PR 6-1795, rez.: TREmont 9-5890
DR. JONAS G. BYLA
Nervų-amegonių ligos, chirurgija
OAKLEY MEDICAL BLDG.
2300 West 51st Street
Valandos tik pagal susitarimą.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 v. p. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 vak. Trečiadienį ir sekd. uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-5050
Rezid. telefonai: RRepublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARGUERITE ROAD

Ofiso telefonai: GA 5-4800
Rezidencijos: GA 3-6630
Dr. Gražina-Irena KAGANIEC
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VIDAUS LIGOS
10002 SO. KEDZIE AVENUE
Kasdien 4-7. Šeštadieniais 2-5. Trečiadienį ir kitu laiku tiktai susitarus.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais 12-4 val.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepiate šaukite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3. Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antradienį, ketvirtadienį, nuo 6-9. Trečiadieniais ir šeštadieniais.

Tel. ofiso: HE 4-1202; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2454 W. 71st ST. (71st ir Campbell)
Val.: pirmad. ir ketvirtadienį 1-4 popiet, antradienį ir penktadienį 5-8 val. vak.

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį, nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Juozas PAUKSTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4063 ARCHER AVENUE
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 po pietų, 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų BE 3-7786

DR. M. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos tik susitarus.
PProspect 6-1930

Ofiso telefonai: CLiffside 4-2896
Rezidencijos: Wabrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampus 47th ir Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Šeštadienį 2-6 val. po pietų.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba TR 3-5577
OFISO val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antradienį, trečiadienį ir penktadienį 6-9 v. v. šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

Skaitykite "N-nas"

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Priėmimo val.: Pirm., Antr., Ketv. ir Penktadieniais 2-4 val. ir 6-8 val. Trečiadieniais ir šeštadieniais neprimama ligonių.

C. Z. VEZELIS
DANTŲ GYDYTOJAS
4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.
Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31st-os gatvės)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekdadieniais uždaryta.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai: Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PProspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiadienį uždaryta), sekdadienį 10 ryto iki 2 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 METŲ PATIRTIS
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivias Akies Išlaidos.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiadienį, Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusius ir nervuotus akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivias akis be operacijos (tada reikia —). Seisde akis pagal sveikatą. Tikrina klausą, y pagalbą negirdintiems. Praktikuoja 9 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonai: YArds 7-6616

STANKUS Construction Co.
Atliks statybos planavimo darbus gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonai: PProspect 8-2013
7403 SO. WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILL.

PERKRAUSTYMAI MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda ZEMA KAINA R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. Wabrook 5-8063

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI (MOVING) PERKRAUSTAU
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Ave. CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
1960 METŲ TV APARATAI
Išimokėtinai. — Priimam sonus. RADJAI, FONOGRAFAI, VOKIŠKI APARATAI. PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St. FRontier 6-1998
Atdara kasdien. Sekmd. uždaryta.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
Visi programai iš WOPA, 1490 kil. AM, 102-7 FM
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. Šeštadienį ir sekdadienį nuo 2:30 iki 9:30 val. ryto.
VAKARUSKOS: pirmad. 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO 29, ILL.

JOIN SKYWATCH
CALL REPENSE

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, DECEMBER 1, 1959

AR ŽINOTE, KAD UNIVERSAL SAVINGS DABAR MOKA

4 1/4 DIVIDENDO

už apdraustus SHARE ACCOUNTS — šerų sąskaitos investimentus? Užeikite šiandien arba telefonuokite tuojau, kad galėtumėte gaut didesni nuosimti už savo santaupas

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Tel.: HAYmarket 1-3070
Visos taupytojų sąskaitos apdraustos iki \$10,000.00

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Chicagos piliečiai reikalauja apsaugos

Chicagos miesto valdybai svarstant \$528,950,174 biudžetą ateinančioms metams, įvairios piliečių organizacijos įteikė protestus, reikalaujant geresnės apsaugos nuo vis labiau didėjančių banditų, plėšikų ir žmogžudžių užpuolimų. Ypatingai griežtas yra Illinois tėvų ir mokytojų kongreso protestas apie pavojų Chicagos gatvėse "kas valandą dieną ir naktį"; kišenė, sumušimai, peiliai subaudymai ir nužudymai padaro mūsų vaikams nesaugu net iš namų išeiti".

"Ateitis" televizijoje

WBKB stotis, 190 No. State St. praneša, kad ketvirtadienį, gruodžio 10 dieną, per "Polka-Go-Round" programą iš WBKB televizijos stoties (nuo 10:05 iki

11 val. vak.) bus rodoma lietuviškų tautinių šokių programa, kurią atliks lietuvių šokėjų grupė "Ateitis".

Kiekvienas penktasis čekagietis jau negras

Kiekvienas penktasis žmogus Chicagoje jau yra negras ir tas skaičius bus dar didesnis ateityje, pareiškė Theodore Jones, ligšiolinis NAACP (nacionalinės sąjungos spalvotiems žmonėms remti) pirmininkas. Daugelis tų naujųjų rezidentų būsią iš pietinių valstijų kraštų ir menkai težinosią savo teises. "Mes neturime tenkintis tuo, kad mūsų skaičius išaugo didelis ar dėlto, kad mūsų įtaka kai kuriose srityje padidėjo. Mes privalome išplėsti savo siekius į viešą apsigyvenimą, lygias švietimo progas mūsų vaikams ir sąžiningą darbininkų samdos praktiką". Negrų kritiškos problemos tebesančios gyvenimo namų (housing) suvaržymai, žemesnis švietimas ir diskriminacija samdant darbininkus.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas".

Prie Midway jau buvo 3 pirmesnės katastrofos

Midway aerodromas Chicagoje, ties kurio pietrytinių kampu praeitos savaitės pradžioje įvyko didelė katastrofa, anksčiau turėjęs visą eilę mažų akcidentų ir tris didesnes katastrofas. Aštuoni žmonės žuvo, kai 1940 m. gruodžio 4 d. prie 63rd ir Keating gatvių lėktuvas užgavo namą; 12 žmonių žuvo 1948 m. kovo 10 d. nukritus Delta lėktuvui pasiekiant pačiame aerodrome, ir 22 žmonės žuvo, kai 1955 m. liepos 17 d. keleivinis lėktuvas užgavo iškabą vos iš aerodromo išskridęs ir apvirto. Dabartinėje nelaimėje žuvo 11 žmonių.

Konstruktoriai kalti?

Chicagos koronerio juri pradėjo tyrimą, kodėl konstruktoriams leidžiama statyti privačius gyvenamus namus pavojingai arti aerodromų? Koroneris pareiškė, kad apklausinėjant kaimynystę, nustatyta, jog dabartinės katastrofos vietoje yra duoti leidimai statyti tris naujus 3 aukštų apartamentinius namus prie 64-tos ir Kilpatrick gatvių, nežiūrint vietos gyventojų protestų.

Praeitą savaitę nukritusiam lėktuvas sudėgė 12,000 svarų pašto siuntinių ir laiškus.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS.

TRUMPAI

—Teodoras J. Kučinskas, tikybos klausimams pašventęs nepaprastai daug laiko ir energijos, parašė ir išspausdino naują savo tyrinėjimų studiją apie senovėje, prieš kelis šimtmečius, vykusią dvasiškių kovą už teisę susituokti. Jie tą kovą pralaimėjo, bet klausimo eiga nepaprastai įdomi. Studiją išleido Tikybos Tyrinėjimų organizacija. Knyga vadinasi "Kunigų kovą už daugpatystę". Knyga yra 204 puslapių ir kainuoja \$1.50.

—Ida Raukštieņė, konsulo dr. P. Daužvardžio žmonos motina, atminimui savo vyro Jok. Raukštiečio trejų metų mirties sukakties, paaukojo Balfui Chicagoje dovaną \$5.00 vargstantiems lietuviams sušelpi.

—Antanina Vasiukevičienė — Dėdinaitė iš Vaitiekupių kaimo, visą laiką gyv. Sintautose, Šakių apskr., ir su vyru turėjusi stambų ūkį, atsiradusi tremtyje, gyveno Hanau lietuvių stovykloje Vokietijoje, o atvykusi su sūnumi vet. gyd. Algirdu Vasaniu dešimt metų išgyveno Chicagoje. Ji mirė staiga, smegenų paralyžium, nuo aukšto kraujospaudimo, lapkričio mėn. 27 d. Pašarvota Rudmino koplyčioje, 3319 So. Lithuania Ave. Laidotuvis įvyksta gruodžio mėn. 2 d. Šv. Kazimiero kapinėse. Paliko dvi dukteris (abi Chicagoj) ir keturis sūnus, kurių trys gyv. Chicagoje, o 4-tas pasilikęs Lietuvoje. Vėlionė gerai atsiminė d. V. Kudirką šakuose, knygnešį M. Sederavičių, Sal. Banaitį ir kitus žymesnius asmenis Šakių apskrityje. Mokėjo padainuoti daug gražių lietuviškų dainų. Mirė turėdama 79 metus amžiaus. Visą laiką gerai jautėsi. Jos gyvenimo atsiminimai ir dainos paliko užrašytos. Chicagoje gyveno pas vieną iš dukterų — Aldoną ir Vl. Paškevičius, 3139 So. Emerald Ave.

—Juozas Kreivėnas iš Cicero 15 dol., o broliai A. ir K. Petrauskai iš Waterbury 10 dolerių vietoje kalėdinių sveikinimų, aukojo Kultūros Fondui.

—Prie Kultūros Fondo valdybos sudaroma Taryba iš 30 Chicago visomenininkų.

—Kultūros Fondo valdyba lietuviškoms mokykloms išleis sąsiuvinius. V-tam skyriui vadovėlis baigiamas spausdinti. "Gimtosios Kalbos" 4-tas sąsiuvinys išeis 32 pusl. "Aleksandryno" I tomas baigtas spausdinti.

—Kazys Deveikis, prieš išvykdamas praleisti žiemą į Kaliforniją, daktarų patartas nudugnau sveikatą patikrinti, atsigulė į ligoninę.

—Viktoras Naudžius ir Juozas Arštikys atsisakė iš Kultūros Fondo valdybos.

—Išėjo iš spaudos JAV ir Kanados lietuvių 1961 m. dainų šventės repertuaro I sąsiuvinys. Jame 10 dainų. Numatyta išleisti dar 2 sąsiuvinius.

—Juozas Kreivėnas iš Cicero 15 dol., o broliai A. ir K. Petrauskai iš Waterbury 10 dolerių vietoje kalėdinių sveikinimų, aukojo Kultūros Fondui.

—Prie Kultūros Fondo valdybos sudaroma Taryba iš 30 Chicago visomenininkų.

—Kultūros Fondo valdyba lietuviškoms mokykloms išleis sąsiuvinius. V-tam skyriui vadovėlis baigiamas spausdinti. "Gimtosios Kalbos" 4-tas sąsiuvinys išeis 32 pusl. "Aleksandryno" I tomas baigtas spausdinti.

—Kazys Deveikis, prieš išvykdamas praleisti žiemą į Kaliforniją, daktarų patartas nudugnau sveikatą patikrinti, atsigulė į ligoninę.

—Viktoras Naudžius ir Juozas Arštikys atsisakė iš Kultūros Fondo valdybos.

—Išėjo iš spaudos JAV ir Kanados lietuvių 1961 m. dainų šventės repertuaro I sąsiuvinys. Jame 10 dainų. Numatyta išleisti dar 2 sąsiuvinius.

New Life Delicatessen
Namie gaminti delikatesės, maisto produktai ir šviežia mėsa.
3146 SO. HALSTED ST.
Victory 2-7666
Jonas Grinulis, savininkas

Siunčiame siuntinius
pigėmis kainomis, kaip bet kur kitur, pavyzdžiui 6 vyriškų kost. medžiaga su persiuntimu tik \$61.50. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prelių žemiausiomis kainomis. Be to vaistų siuntimas iš Anglijos kainuoja tris kartus pigiau, nei už Amerikos. Ateikite ir įsitikinsite siuntimo ir prekių pimumu. EXPRESS GIFT PARCEL CO, ir Liusės suknelių krautuvi, 3305 So. Halsted St. Telef. LA 3-2021. Nuo 9 iki 6, pirmadienį ir ketvirtadienį iki 9 v. v. A. Kavaliauskas. (Sk.).

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
Foundry Supervisor's and Foundry Foremen
Immediate openings available through expansion.
Key Foundry personnel and Foundry Foremen with experience in melting, molding and core departments.
Call collect, MR. KOPP
Employment manager
BA 4-0591

DAYTON STEEL FOUNDRY
Dayton, Ohio

KAULŲ APIPIAUSTYTOJO
Urho mėsos išdirbimo istaigoje.
Pastovus darbas.
E. MEYER and CO.
185 So. Water Market
(arti 14th ir Racine)

REIKALINGAS vyras mažame ūkyje, netoli Chicago, Valgis, guolis vietoje ir mokėtis. Sebutis, 1840 S. Halsted Street. Canal 6-5821.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų
REIKALINGA TARNAITĖ
Virimas lengvas namų darbas. Reikalingas patyrimas. Gyventi vietoje. Atskiras kambarys ir atskira vonia. Skambinti WE 5-0874.

NEED MONEY?
Do you want to make money? It's easy. Just show our exciting catalog of cosmetics and daily necessities to your neighbors and take their orders. High commission. No experience necessary. We train you. Choose your own hours. Call AVON; HU 3-8611.

HOUSEKEEPER
Private living quarters.
No young children.
No laundry. Mature woman.
Reliable.
FOrest 9-9497

GENERAL HOUSE WORK
Must have experience with small child. Mature — reliable references.
Stay own room.
BU 8-1182 after 5 PM.

GENERAL HOUSEKEEPER
Must like children.
Own room and bath.
Stay—reliable—references.
PResident 1-8770

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
RESTAURANT and GRILL
Well established. Good going business. Sitting capacity 24. Widow will sacrifice for quick sale.
SA 2-8947

Simfonijos koncertai
Šį ketvirtadienį, gruodžio 3 d., 8:15 val. vak. ir penktadienį, gruodžio 4 d., 2 val. popiet Chicago simfonijos orkestras, F. Reiner diriguojant, duoda koncertus tokia programa: Brahms-Thomson — Aštuoni choralai, preliudas; Beethoveno — koncertas pianui No. 1 (solo pianistas Geza Anda ir Schumano simfonijų No. 4.
Sekmadienį, gruodžio 6 d., 2 val., Northern Illinois universitete, De Kalb, Walter Hendl diriguojant: Smetanos overtiūra iš Parduotojų Nuotaka; Beethoveno simfonija No. 2, Barber — Second Essay orkestrui, Mendelsono Scherzo iš G minor, iš Okteto, ir Rimskio Korsakovo Ispanų kaprizai.
Anaradienį, gruodžio 8 d., 2 val. po pietų Chicagoje (Fritz Reiner); Mozarto overtiūra iš Don Giovanni, Brahms-Thomson — Aštuoni Choralai, preliudas; Schumano simfonija No. 4, ir Prokofjevo koncertas pianui No. 3. Solo smuikininkas Leonard Pennario.
Ketvirtadienį, gruodžio 10 d., 8:15 val. vak. ir penktadienį, gruodžio 11 d., 2 val. po pietų (F. Reiner); Stravinskio Agon, dvylikos šokėjų baletas; Kodaly — variacijos iš "Povo" (Peacock) ir Prokofjevo koncertas pianui. Pianistas Leonard Pennario.
Šeštadienį, gruodžio 12 d., 2 val. popiet (Fritz Reiner). Programa: Beethoveno overtiūra iš The Creatures of Prometheus, Mozarto koncertas dėl oboe, C major, ir Strauss — Duet Concertino klarnetui, basnui, arfai ir stygų orkestrui.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniai išmokėjimai.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

DĖMESIO! FIGUR! Marquette Pk. — tik blokas nuo parko — 3 kamb. mūr. rezidencija. Visi kambariai dideli, virtuvė ir vonia moderniškai įrengta. Kilimai, užuolaidos, žiem. alum. langai. Gazo šildymas. Tik \$18,900.

PRIE GERO SUSISIEKIMO 6 metų 5 kamb. (3 mieg.) gražus bungalow. Gazo šildymas. Gražūs rūšys. Pastogė. 2 auto garažas. \$21,000.

MOR. 3 BUTŲ Marquette Pk.: 6, 5 ir 3 kamb. šildymas karštu vandeniu gazu. 2 auto garažas. Pajamų \$165 ir savininkui 6 kamb. butas. \$30,500.

GEROJE APYLINKIJE stiprus ir gerai įrengtas 2 aukštų mūr.: 2x4 ir 2x2. Naujas karšto vandens šildymas. Visi butai su gražiom virtuvėm ir voniom. 33 pėdų sklypas. 3 auto mūr. garažas. \$33,500.

3 BUTAI po 4 kamb. ir didelė palatpa tinkama bižnui arba įrengti 4-tam butui. Šildymas karštu vandeniu alyva. 2 auto garažas. Pajamų \$165.00 ir savininkui 4 kamb. butas. \$19,500.

MARQUETTE — Gage Pk rajone: Mūr. 3x4 ir taverna, dvigubas mūr. garažas. \$41,000. mūr. moderniškai. 5 k. ir taverna-liquor store. \$26,500.

7 BUTŲ mūr. Gage Pk.: 3x4½ ir 4x4. Mūr. 3 auto. garažas. Apie \$8,000 metinių pajamų.

ŠIAURINĖJE Chicago dalyje gražus mūr. 27 vienetų Rooming House su pilnu kambarių apstatymu. Apie \$23,000 metinių pajamų. Išlaidų tik apie \$5,500. Kaina \$96,000.

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET
Visi telefonai: WALbrook 5-6015

MARQUETTE PARK CENTRE
7 KAMB. MEDINIS, šildymas gazu, garažas. Arti mūsų ofiso, žema kaina.
PUIKUS 2 METU, 5½ kamb. mūr. ant 35 pėdų sklypo. Arti mokyklos ir bažnyčios. \$21,500.
NAUJAS 2 aukštų mūrinis. Iš tikrųjų 2 gražūs butai ir jaukus 3 kamb. sausame beismonte, yra baldai, karpetai, aluminum langai, 35 pėdų sklypas. 2 auto garažas. Vertas daugiau \$39,900.
DIDELEI SEIMAI luksus 7 kamb. mūras, 60 pėdų sklypas, 3 vonios ir garažai. \$31,000.
MORINIS, 3 butai ir biznio patalpos. Centrinis šildymas, 2 automobilių garažas. \$43,000.
2 BUTŲ MORAS, 6 ir 5 kamb., naujas šildymas gazu, garažas. \$30,000.
PAJAMŲ BUNGALOW, 2 butai, šildymas gazu, garažas. \$21,800.

K. VALDIS REAL ESTATE
2655 W. 69th Street — RE 7-7200 ar RE 7-8534

BRIGHTON PARKE
Medinis, 4 butai po 2½ kambarius, sklypas. Tikrai \$13,000.
Mūrinis, 2 po 5 ir 3 kamb. sklype. Centr. šildymas, garažas, platus sklypas. Gražūs butai.
Mūrinis 5 kamb. bungalow ir 3 kamb. sklype. Apsauga nuo potvynio, centr. šildymas, mūrinis garažas.
GAGE PARKE
Mūrinis, 2 butai, 4 ir 3 kamb. Centr. šildymas, mūr. garažas. Dideli butai.
Mūrinis bungalow, 3 butai, 4-3-3 kamb. Centr. šildymas, garažas, 37 pėdų sklypas. \$21,000.
MARQUETTE PARKE
Mūrinis naujas 1½ aukšto, 5 ir 3 kamb. Labai gera vieta.
Mūrinis, 10 butų po 3 kamb. Geros pajamos, labai gera vieta.

ŠIMAITIS REALTY
INSURANCE, NOTARY PUBLIC
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

BEVEIK NAUJAS bung. su aukšta pastoge, prie 72nd ir Mozart St. MORAS, 2 butai, šildymas gazu, 50 pėdų lotas. \$24,900.
NAUJAS, 2x8, dideli miegamieji, angliškas rūšys, Gage Parke, MEDINIS, 7 kamb. prie 69th ir Talman. Šildymas gazu. \$16,000.
PAJAMŲ mūras, arti parko, mokyklos ir bažnyčios. \$17,600.

Norite pigiai ir gerai? Mes turime.
MARQUETTELAND
REAL ESTATE
2517 W. 69th St. PR 6-0956

REAL ESTATE - INSURANCE
NORKUS & ASSOCIATES
2405 West 51st St. WA 5-5030
Vak.: Prospect 8-3579
Uždaryta trečiadienį.

TALMAN REALTY CORPORATION
RE 7-9400
2625 W. 71st Street
Visada naudokitės mūsų teisingu pataravimu namų pirkime - pardavime bei butu nuomavime.

PERKAME, parduodame, mainome įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudimą, veikia notariatas.

NORVILA
Real Estate and Builders
2658 West 59th St.
PRespect 8-5454

ROOMING HOUSE — \$440 pajamų mėnesiui. 26th ir Lawndale apylinkėje. 11 furn. kamb. Naujas furnasas šild. Pilnas rūšys ir pastogė. Platus sklypas. \$25,900 — \$7,000 imokėti.
SVOBODA Realtor: 3739 W. 26th St. Lawndale 1-7038

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniai išmokėjimai.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

MORINIS padidinamas 2 metų, 5 kamb. namas. Antras aukštas paruoštas kitam butui, kas ir yra leidžiama pagal zoną. Gazo šilima. Dvigubas garažas. Į Vakarus nuo Marquette Pk. \$24,500.

Už \$23,500 trys namai ant 62 pėdų sklypo lietuviškoje kolonijoje. Viso 2x6 ir 3x4 kamb. \$200 met. pajamų ir savininkui 6 kamb. butas. Geriausias investavimas.

NAUJAS 5½ kamb. (3 mieg.) mūr. gerioje vietoje netoli Marquette Pk. rajono. Būsys. Apsauga nuo potvynio. \$19,000.

PIGUS! 2½ metų 5½ kamb. su 3 mieg. mūr. bungalow netoli 83-čios ir Lawndale. Alyvos šildymas. Žeminiškai langai ir durys. Aukšta pastogė.

NAUJOJE APYLINKIJE gražus ir didelis 7 kamb. (4 mieg.) ranch tipo namas. Vonios ir ekstra toiletas. Radiant gazo šildymas. Izoliacija. Ir visi kiti įrenginiai pirmos rūšies. 50 pėdų sklypas.

KAMPINIS 10 butų po 3 kamb. Marquette Parke. \$95,000.
12 BUTU po 4, 3½ ir 2½ kamb. \$95,000.

KAINA nuderėta. Tikrai puikus 8 kamb. su 5 miegamais mūr. Gage Pk. prie mokyklų. \$29,000.

4 MIEGAMŲJŲ, 6 kamb. 10 metų namas. Apsauga nuo potvynio. Garažas. Sklypas 30 pėdų. \$21,500.
SKLYPAI-lotai: Brighton Parke 3 sklypai — viso 75 pėdų. \$7,500.
NAUJAI REMODELIUOTAS medinis namas, 4 kamb. apačioje, 2 viršų ir dar 1 rūšyje. \$19,900.

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET
Visi telefonai: WALbrook 5-6015

4 BUTŲ MORAS, 2 po 5 ir 2 po 3. Apie \$6,000 pajamų metams. Kaina \$55,000.
13 BUTŲ APARTMENTINIS, apie \$16,000 nuomos per metus. Vertas pamilti greitai ir pajėgiam pirkėjui.
NAUJAS modernus 5½ kamb. mūras, apsauga nuo potvynio, šildymas gazu. \$18,800.
MORINĖ REZIDENCIJA ant palatpaus sklypo, apsauga nuo potvynio, naujas šildymas, garažas. \$17,500.
MORINIS BUNGALOW, 5 kamb. ir porčelis, 2 auto garažas. \$16,800.
BRIGHTON PARKE
2 BUTŲ medinis, geras rūšys, geležinė tvora, garažas. \$18,500.
3 BUTŲ mūrinis, vertas rimto dėmesio, Brighton Parke. \$22,000.
BEVEIK NAUJAS 2 butų mūrinis, moderniškai įrengtas. \$28,000.
KITUR
GRAZUS apartamentinis, 6 butai mūriniam name, apie \$300 nuomos per mėnesį. Tikrai \$21,000.

K. VALDIS REAL ESTATE
2655 W. 69th Street — RE 7-7200 ar RE 7-8534

RENTING IN GENERAL
Nuomos
NEMOKAMAI
PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI
Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitai patarnavimui skambinti
PRespect 8-2233
BELL-VARPAS
6455 So. Kedzie Ave.

REIKALINGI APARTMENTAI
TURIME gerus nuomininkus. Savininkams nereikia nieko mokėti. Telefonuoti bet kada. Noel Realty Co., 6001 S. Kedzie. PRespect 8-5353

ISNUOMOJAMAS 3 kambarių butas, apšildytas, šaldytuvas ir virimui prietaisai. PR 8-3875.

ISNUOMOJAMI
4 furnišuoti, apšildomi kambariai. Gazas ir elektra. Snuagusiems. \$25 per savaitę.
5158 SO. MAY STREET

ISNUOMOJAMAS 2 kambarių apšildomas butas prie 59th ir Wolcott. Tel.: RE 7-1683

ISNUOMOJAMAS 2½ kamb. butas, apšildytas, gazas ir elektra, antrame aukšte. Kaina \$60 mėnesi.
6328 So. Sacramento

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai
NEBRANGIAI TAISOME
alyvos, gazo, anglių furnasus, stokečius ir visas šildymo sistemas. Kainavimas veltui. Darbas garantuotas.
ALEKSANDRAS GERULIS
3625 West 64th Place
Reliance 5-2541

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai
JEI NORITE PIRKTI NAMĄ, tai pasitarkite su kontraktorium. Turime keletą naujų namų. Jei nepatiks, tai mes pastatysime pagal Jūsų užsakymą.
Telefonuokite arba kreipkitės asmeniškai pas
BORCHERT and JUSTICE
11654 So. Longwood Drive
Chicago 43, Illinois
Tel.: BEverly 3-1739

GENERAL CONTRACTOR
Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminali, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteravimas, dažymas, tės idėjimas ir kita.
LIUDAS TAUJENIS
2609 West 69th Street
PRespect 6-4624 ar HEMlock 4-5848

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS
6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—TUESDAY, DECEMBER 1, 1959

Cornell Stove and Supply Co.
1904 WEST 51st STREET
Call HEMlock 4-2541
For free information